SAYISI HER YERDE
3
KURUŞ
30 2.ci Teşrin 1938
ÇARŞAMBA

SON TELGRAF

BU GAZETE
İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir
İlânlarını SON TELGRAF'a verenler en çok okunan bir vasıtadan hakkile istifade etmiş olurlar.

Sayı: 622
Yazı İşleri: Telefon 20827
İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye No: 54
En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi
İdare - İlân: Tel. 20827
Telgraf : İst. Son Telgraf

Fransa'da sabaha karşı başlıyan umumî grev, iş federasyonu'nun beklediği neticeyi vermedi

İşçiler, son dakikaya kadar, Daladye'nin zevahiri kurtardıktan sonra ric'at edeceğini zannediyorlardı

Daladye hükûmeti Fransada şimdiye kadar misli görülmemiş çok şiddetli tedbirler aldı

Hükûmet Vaziyete Hâkim

Paris, 30 (Hususî) — Umumî iş federasyonunun ilân ettiği 24 saatlik umumî grev, dün gece yarısından itibaren başlamıştır.

Amme hizmetlerinin sekteye uğramaması ve umumî intizamın temini hususunda hükûmet tarafından alınan sıkı tedbirler sayesinde, umumî grev, federasyonunun beklediği neticeyi vermiştir.

Parisin bütün mühim noktaları ve bu meyand metrolar, şimendifer istasyonları ve diğer amme müesseseleri polis ve asker kuvvetleri tarafından muhafaza edilmektedir.

Şimalî Fransadaki madenler askeri işgal altına alınmıştır. Demiryolu münakalâtı da ciheti as-

Fransada evvelce yapılan grev lerden birine aid bir sahne

askeriye tarafından sevk ve idare edilmektedir.

Hükûmet, bütün umumî hizmet mümessillerine el koymuş tur. İşçi federasyonunun umumî grev emrine rağmen şimendiferler işlemeğe devam ediyor. Dün akşam Başvekil Daladyeye bir tavassut teklifi yapılmıştır.

Çok azimkâr bir siyaset takib eden Daladier

Daladier, işçi federasyonunun umumî grev emrini geri alması şartile müzakereye girişmeğe razı edilmiştir.

Ameleler, eon dakikaya kadar Daladier'nin zevahiri kurtardıktan sonra ric'at edeceğini ümid ediyorlardı, fakat Dalıadier, ricat etmemiş ve mücadeleyi kabul etmiştir. Bu sabah Pariste Action Françaiş gazetesi müstesna olmak üzere hiçbir gazete intişar etmemiştir.

Hükûmete fevkalâde salâhiyet veren ve bilhassa kabineye bütün vatandaşlar tarafından yapılan servislere vaz'ıyed etmek hak-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Yeni Macar Kabinesi

Sağlara istinad ediyor

Budapeşte, 30 (A.A.) — Hükûmet partisinin toplantısında İm-redi, bir nutuk söyliyerek naibin milletin emniyetini kazanmış olan hükûmetin sağ cenah prensiplerine istinad eden malûm programı tatbik etmeğe karar verdiğini beyan etmiştir. Hükûmet muarızlarına karşı intikam hissi gütmemekle beraber parlâmento oyunlarına da alet olmıyacaktır.

Filistin meselesini Arab konferansı halledemezse...

Ingiltere hükûmeti kendi bildiği gibi hareket edecek

İngilizler Filistinde sokak ortalarında mücahid Arabların üzerlerini arıyorlar

(Yazısı 6 ıncı sahifede)

Ebedî Şefin Daimî medfeni

Parti Grubunun mütaleası alınmadan tetbikata geçilmiyecek

Ankara, 29 (A.A.) — C. H. Partisi Büyük Millet Meclisi grupu bugün 29/11/1938 Trabzon mebusu Hasan Saka'nın Başkanlığında toplandı:

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Emniyet Müdürlügü

Salih Kılıncın bir valiliğe tayin edilmesi ve Ankara Polis Müdürünün buraya getirilmesi mevzuu bahsoluyor

Uzun yıllardanberi İstanbul Emniyet Müdürlüğü vazifesini

Salih Kılıç ve Sadri Aka

büyük bir liyakatle idare eden ve İstanbul zabıtasında birçok yenilikler yapan Salih Kılıcın münhal valiliklerden birisine tayin e-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Şüpheli Bir ölüm

Evvelâ çocuğunu düşürdü sonra kendisi öldü

Dün şübheli bir ölüm hâdisesi olmuş, evvelâ çocuğunu düşüren bir kadın biraz sonra kendisi de ölmüştür.

Beyoğlunda oturan Hasan isminde biri dün sabah Beyoğlu emniyet âmirliğine müracaat ederek 8 aylık hâmile bulunan karısı Pakizenin çocuğu düşürdüğünü ve kendisi de sancılar içinde kıvranmakta olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine baygın bir halde bulunan Pakize cankurtaran otomobili ile Haseki hastanesine kaldırılmış ve tedavi altına alınmış ise de Pakize kendisine gelmeden birkaç saat sonra ölmüştür. Pakizenin çocuk düşürmesi ve kendisinin ölümü şübheli görülmüş ve müddeiumumiliğin gösterdiği lüzum üzerine tahkikata başlanmıştır.

Yeni Vali ve Belediye Reisimiz Lûtfi Kırdar

Vali ve Belediye Reisliği

Manisa valisi Dr. Lûtfü Kırdar tayin edildi

Ankara, 30 (Hususî muhabirimizden) — İstanbul vali ve belediye reisliğine Manisa valisi Lûtfü Kırdarın tayini yüksek tasdika arzedilmiştir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Azılı Hırsızlar

Şamlarlı Said ve Sedad

Emniyet müdürlüğü ikinci şube ikinci kısım memurları Eyüb, Balat, Fatih, Kumkapı ve şehrin diğer muhtelif semtlerinde birçok hırsızlıkların faili olan Şamlarlı Said ve Sedad isminde iki azılı hırsızı yakalamışlardır. Bu iki hırsız tarafından çalınan bütün eşyalar meydana çıkarılarak sahiblerine iade edilmiştir. Said ile Sedad bugün adliyeye teslim edilmişlerdir.

Bu da alacak Yüzünden..

Sabıkalı Hamza oğlu Muharrem bir alacak yüzünden çıkan kavga neticesinde Küçükpazarda oturan Hasan isminde birini bıçakla sol böğründen yaralamıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, hâdiseden sonra kaçan Muharrem yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Roma mülâkatı kararlaştırıldıktan sonra...

Berlin - Roma mihveri sarsılmıyormuş...

Roma, 30 (a.a.)— Çemberlayn ile Lord Halifaksın Romayı ziyaret edeceklerine dair verilen haber italyan efkârı umumiyesi tarafından sempati ile karşılanmıştır. Efkârı umumiye iki memleket arasındaki münasebetlerin aydınlanması için ingiliz başvekili tarafından sebat ve cesaretle sarfedilen gayretleri unutmamaktadır. Çemberlayn'in nüfuzu nazarı sayesinde ingiliz siyaseti tehlikeli vaziyetlerden tam zamanında kurtulmuştur. İngiliz - italyan münasebetleri 16

(Yazısı 6 ıncı sahifede)

Çemberlaynın son Fransa seyahatinden bir intiba

Zorbalar Saltanatı

Tarihde misli ender görülmüş kan, ölüm, sefahat ihtirasları

Bu romanda: Alemdar Mustafa Paşayı ve Gözdelerini; Osmanlı Tarihinin En kanlı Sahnelerini okuyacaksınız.

Babıâlî Baskını, İmparatorluğu ele alış; millet mukadderatına hükmeden cariyeler, beyaz et ticareti, ihtilâl, İstanbul sokaklarını kan nehirlerine çeviren hâdiseler..

★★

Bütün bu müheyyiç ve tüyler ürpertici hâdiselerin en hakikî etüdünü SON TELGRAF sütunlarında pek yakında okuyacaksınız.

BEKLEYİNİZ

SPOR

1940 olimpiyadı programı hazırlandı

Muhtelif memleketlerdeki ilk maçlarının neticeleri

Helsinski 28 (A.A.) — 1940 olimpiyat oyunları organizasyonu komitesinin şimdilik tespit etmiş olduğu programa göre, 133 muhtelif müsabaka yapılacaktır. Programda, eltopu, hokey ve polo müsabakaları yoktur. Buna mukabil, kadınlara mahsus 10,000 metle yürüyüş, gülle atma ve 200 metre sürat koşusu ilâve edilmiştir. Bunlardan başka iki tane plânör müsabakası da vardır. Berlin olimpiyatlarında 129 müsabaka yapıldığına göre, 1940 olimpiyatlarında 4 müsabaka fazladır.

Hazırlanan program

Helsinski, 28 (A.A.) — Enternasyonal olimpiyat oyunları enstitüsü şefi Dr. Karl Dim buraya gelmiş ve olimpiyat oyunları hazırlıkları için görüşmelere başlamıştır.

Helsinski, 28 (A.A.) — İ. A. A. F. in Genel Sekreteri İsveçli Bökelund, buradaki ziyareti esnasında 12 inci olimpiyat oyunları komitesi ile temas ederek 1940 olimpiyadındaki hafif atletizm programını da tespit etmiştir. Bu programda müsabakaların günlere tevziinde Berlin olimpiyatlarına nazaran büyük bir fark yoktur. Bu farkın en ehemmiyetli ciheti, tekmil ilk karşılaşmalarla eliminasyonların saat 11 de başlamak üzere öğleden evvel yapılmalarına karar verilmiş olmasıdır.

Gülle atmada, eliminasyondan finale kadar bütün müsabakalar üç muhtelif yerde yapılacaktır. Sırıkla yüksek atlama iki günde neticelenecektir. Sırıkla atlama müsabakalarının ilk günü seçmeler yapılacak ve ertesi günü, en iyi atlamış olan 6 sporcu arasında final müsabakaları yapılacaktır.

Teknik müsabakaların asgarî hadleri önümüzdeki yıl tespit edilecektir. Öyle sanılıyor ki, bu hadler 1936 Berlin olimpiyatlarındakinden çok daha yüksek olacaktır.

Program şu suretle tespit edilmiştir.

21 Temmuz 1940 Pazar günü saat 16 da:

100 metre sürat koşusu, ilk eliminasyonlar, saat 17 de yüksek atlama, eliminasyonu, ilk seri ve final, 800 metre koşunun ilk eliminasyonu, 17,30 da diskatma müsabakaları «kadınlar arasında»

400 metre manialı koşunun ilk serisi, saat 18 de 100 metrenin ikinci serisi, 18,30 da 10,000 metrenin finali.

22 Temmuz 1940 Pazartesi günü saat 11 de,

Uzun atlama ve çekiç atma, sırıkla atlama, saat 16 da cirit atma «kadınlar arasında»

16,30 da 400 metre mânialı koşunun ikinci serisi, uzun atlamanın finali, saat 16,45 te 100 metre sürat koşusunun ikinci serisi, saat 17 de 100 metre sürat koşusunun ilk serisi «kadınlar arasında»

17,30 çekiç atmanın finali, 800 metre koşunun ikinci serisi, saat 17,45 te 3000 metre mânialı koşunun ilk serisi. Saat 18 de 400 metre mânialı koşunun finali, saat 18,30 da 100 metre şürat koşusunun finali.

23 Temmuz 1940 Salı günü saat 11 de:

Saat 11 de disk atmanın finali, saat 16 da 200 metrenin ilk serisi, sırıkla yüksek atlamanın finali, saat 17 de diskatmanın finali, 100 metre sürat koşusu «kadınlar arasında» ikinci seri, Saat 17,30 da 200 metre koşunun ikinci serisi, saat 18 de 800 metrenin finali saat 18.15 te 5000 metre koşunun ilk serisi, saat 19 da 100 metre sürat koşusunun finali «kadınlar arasında»

24 Temmuz 1940 Çarşamba günü saat 11 de:

Üç adım atlamanın finali, saat 17,30 da 50 kilometre yürüyüşün start'ı, saat 16 da 8 metre mânialı koşu «kadınlar arasında» ilk seri, Saat 16,30 da 200 metre koşu ikinci seri üç adım atlamanın finali, saat 16,45 te 110 metre mânialı koşunun ilk serisi saat 17,15 te 1500 metre koşunun ilk serisi, saat 17,30 da gülle atma «eliminasyon ve final», saat 17,45 te 80 metre mânialı koşunun ilk serisi «kadınlar» «Dikkat: ikinci serisi olacak»

Saat 18 de 200 metre koşunun finali, saat 18,10 da 50 kilometre yürüyüşün muvasalatı.

25 Temmuz 1940 Perşembe günü saat 11 de:

Cirit atmanın finali, saat 16 da 80 mânialı koşunun kadınlara mahsus finali, 110 metre mânialı koşunun ikinci serisi, saat 16,30 da 400 metre koşunun ilk serisi, saat 17 de cirit atmanın finali, 1500 metrenin finali, uzun atlama «kadınlar arasında», saat 17,15 te gülle atmanın «kadınlara mahsus» finali 17,30 da 110 metre mânialı koşu finali «kadınlar arasında» saat 17,30 da 110 metre mânialı koşunun finali, saat 18 de 400 metre koşunun ikinci serisi,

26 Temmuz 1940 Cuma günü saat 10 da:

Dekatlonun 100 metre koşusu, saat 11 de dekatlonun uzun atlaması, saat 16 da dekatlonun gülle atması, saat 16,30 da 200 metre koşunun «kadınlara mahsus» ilk serisi, dekatlonun yüksek atlaması, 400 metrenin ikinci serisi, saat 17,15 te 5000 metrenin finali, saat 18,30 da 400 metrenin finali, 18,45 te dekatlonun 400 metre koşusu, saat 19 da 200 metre koşunun «kadınlara mahsus» ikinci serisi.

27 Temmuz 1940 Cumartesi günu saat 10 da:

Dekatlonun 110 metre mânialı koşusu, saat 10,30 da dekatlonun disk atma müsabakaları saat 16 da sırıkla atlama «dekatlon», saat 17 de 4X100 metre bayrak yarışının ilk serisi, saat 17,30 da cirit atma «dekatlon», 200 metre koşunun «kadınlar arasında» finali, saat 18 de 3000 metre mânialı koşunun finali, saat 10,30 da 4X100 metre metre bayrak yarışının ikinci seriler, saat 19 da 1500 metre koşu «dekatlon».

23 Temmuz 1940 Pazar günü saat 15 te:

Maraton koşusunun startı saat 15,15 te. 4X100 bayrak yarışının «kadınlara mahsus» ilk serisi, saat 15,30 da yüksek atlamanın «kadınlara mahsus» finali saat 1,45 te 4X100 metre bayrak yarışının «kadınlara mahsus» finali. Saat 17 de 4X100 metre bayrak yarışının finali.

KÜÇÜK HABERLER

★ Dahiliye Vekili Refik Saydam, Büyük Ölünün ölümü cenaze merasimi esnasında halkın gösterdiği vekar ve valilerin tuttuğu iyi yol hakkında vilâyetlere birer teşekkür telgrafı göndermiştir.

★ Filipin adalarına 4 temmuzda istiklâl verilecektir.

Emekli muallimler evvelce teraküm etmiş mesken bedellerinin verilmesini istiyorlar.

Tarih enstitüsü için yapılan yeni salon bugün açılmıştır.

★ Yunan başvekili maarif nezaretini de üzerine almıştır.

★ Dün Halk partisi Şile ve Üsküdar kaza kongreleri toplanmıştır.

★ Karabük fabrikalarının işletme müzakerelerine Ankarada devam edilecektir.

★ Romanyanın Transilvanya kısmında sui kasıtlar ve tedhiş hareketleri başlamıştır.

★ Üniversite profesörlerinden Şükrü Baban yüksek ticaret ve iktısad mektebi doktorin profesörlüğüne, Subhi Nuri ayni okul siyasal tarih profesörlüğüne tayin edilmişlerdir.

★ Birinci umumî müfettiş Ankaraya gitmiştir.

★ Kerestecilerde yapılmakta olan sebze pavyonunun inşaatı bitmiştir.

★ Sirkeci istasyon başına Edirneye giden kamyonların beklediği sokağa kadarki sahada bulunan binalar kânunuevvel içinde istimlâk edilerek Hüdavendigâr caddesi genişletilecektir.

★ Esnaf cemiyetlerine yardım tahsisatı 23 bin liradan 30 bin liraya çıkarılmıştır. Bu para ile esnaf hastahanesine pavyon ilâve edilecektir.

★ Başda Yavuz olmak üzere donanmamız Karadenizde manevralar yapmaya başlamıştır.

—o—

Teşekkür

Zevcim ve babamın ebediyete intikali dolayısile en acı günlerimizde gerek telgraf ve mektup yazmak suretile gerek bizzat gelerek bize teselli veren ve elemimize iştirak eden ve merhumun cenazesine gelmek zahmetine katlanan dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre imkân olmadığından muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Merhum sabık Kadıköy Belediye Müdürü Sadık paşa zade
Kemal Özdemirin
Eşi: *Behzar Özdemir*
Oğlu: *Sadık Kemal Özdemir*

Tramvay Şirketinin satın alınma Meselesi

Mürahhaslar bu akşam Ankaraya gidiyorlar

Tramvay ve tünel şirketleri delegeleri bu akşam Ankaraya gidecekler ve yarın derhal Nafıa Vekâletile satın alma muzakerelerine başlıyacaklardır.

Tramvay şirketinin mevcud tesisat ve vesait için 15 milyon lira istediği yazılmıştı. Öğrendiğimize göre, belediyenin keşfi 1.750.000 Nafıa Vekâletinin keşfi de 1 milyon 850 bin liradır.

Belçika umumî merkezi, Elektrik şirketi için 35 milyon lira istemiş, fakat bütün elektrik tesisat ve malzemesini 11 milyon liraya satmıştı. Şimdi Tramvay şirketi için 15 milyon lira istenildiğine göre, müzakerelerin esasını bir pazarlık safhasının teşkil edeceği anlaşılmaktadır.

POLİSTE

Dikkatsız arabacının marifeti

Çemberlitaştan arabasile geçmekte olan Mustafanın beygirlere salladığı kırbaç yaya kaldırımdan geçmekte olan Necati adında birinin gözüne isabet ederek yaralamıştır.

Tramvayla otomobil arasında

Vatman Hamdinin idaresindeki tramvay ile Gülhane hastahanesine aid ve Suadın idaresindeki otomobil Tepebaşında çarpışarak her ikiside hasara uğramışlardır.

Bir araba iki çocuğu ezdi

Sürücü Etemin idaresindeki yük arabası Cibalide Nezahet ve Tacettin isminde iki çocuğa çarparak muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Yaralı çocuklar Şişli Çocuk hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmışlar. Arabacı Etem yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

70 lik bir ihtiyarın başına gelenler

Vatman Salihin idaresindeki 87 numaralı tramvay Beyoğlunda 70 yaşlrında Bayzora adında bir ihtiyara çarparak yaralamıştır.

Anî olarak patlıyan gaz ocağı

Sultanahmedde oturan Feyzi adında birinin evinde yakılmakta olan gaz ocağı anî olarak patlamıştır. Ocağın patlaması çok şiddetli olmuş ve evin bütün camları kırılmış ise de insanca zayiat olmamıştır.

ictimaî meseleler

Kısırlaşdırma

Bu usulün tatbiki lâzım mı, memleketimizde tatbikine imkân var mı?

Profesör Hilmi Ziya bu hususda ne diyor?

Yazan: RECAİ SANAY

Anket için içtimaî cebheden görüşmeler yapmak için birkaç gündür Üniversite koridorlarında dolaşıyorum. Görüşmek istediğim zevatı, meşgul bulunmadıkları bir zamanda bulmak gayet güç.. Geçenlerde söylediğim gibi doçentler veya pr vermiyor değilim.. ne çare ki bulunmazlar, bulundukları zaman dersleri vesair meşguliyetleri vardır; konuşamazlar

Bay Hilmi Ziyayı bugün - nasılsa - dersinden bir saat evvel gelmiş buldum. Salonda yalnızdı; görüşmek için iyi bir fırsattı.. ve beni çok mültefit ve samimî bir alâka ile karşıladı. Fakat bir sandalyeye ilişip de mevzua temas eder etmez çok meşgul bulunduğunu, biraz sonra derse gireceğini ileri sürerek:

— Bu görüşmeyi başka bir güne bıraksak... dedi.

Bittabi ben de aksini rica ettim.. olur... Olmaz... Sayın doçente hak vermiyorum değildim.. ne çare ki ben de makineye yazı vermek mecburiyetinde idim! Nihayet, muhterem muhatabım, muvafakat ifade eden bir gülümseyişle:

— Peki.. dedi. Kısaca konuşalım bari... Kısırlaştırma meselesini birçok noktalardan mütalea etmek kabildir. Ben bunlardan yalnız iki nokta üzerinde duracağım: Psikolojik noktadan ve ahlâkî noktadan...

Kısırlaştırmadan beklenen fayda anormal insanları azaltarak ruhî bir istıfa temin etmektir. Fakat bu cihetten kısırlaştırmanın faydası kadar zararı da olabilir. Anormal birçok uzviyetlerden büyük kabiliyetlerin çıktığı görülmüştür. Ayni ailenin bir batnında **normal altı** bir manzara gösteren uzviyet başka bir batnının bir dalında **normal üstü** olabiliyor. Bunları önceden kestirmek ve insanlığı bu büyük kazançlardan mahrum etmiyecek tarzda bir istifa yapmak çok güç, belki de imkânsızdır.

Ahlâkî noktadan kısırlaştırma meselesinde iki görüş ister istemez karşılaşır; dinlerin ve birçok ahlâkların müdafaa ettikleri şefkat görüşü ile Marwin'in ve Nietzsche'nin müdafaa ettikleri mücadele görüşü...

Bu görüşlerden ikisi de ayni derecede içtimaîdir ve reeldir. Zümreler ve cemiyetler birbirlerile çarpışırken kuvvetli olmıya mecburdurlar. İspartalılar zayıf çocukları Taycet dağından aşağı atarlardı. Kuvvetlinin zayıf zararına yaşaması cemiyetin bekası namına lâzımdır. Fakat şefkat, merhamet, alillere yardım duyguları da diğeri kadar içtimaî ve hakikîdir. Mevhum ve hayalî değildir. Çünkü cemiyet karşılıklı yardım ve sevgiyle kaimdir. Doktor hiçbir ümid kalmadığı zaman bile he rtürlü tedbire başvurmağı yalnız meslekî değil, ayni zamanda insanî borcu bilir.

Şu halde kendilerinden, veya gelecek nesillerinden kat'î surette ümid kesmeğe imkân olmıyan, en ufak bir ihtimal bile olsa cemiyete her hangi bir cihetten faydalı olabilecek olan insanları akim bırakma hükmünü vermek oldukça müşküldür.

Bu iki görüş nasıl uzlaştırılabilir? Onu bizzat realite tayin ediyor. Cemiyetler ve zümreler mücadele ederlerken merhameti hesaba katmıyorlar. O zaman gelecek nesilerin muhtemel faydaları yerine bugünkü en âcil, göze görünür fayda hâkim oluyor. Fakat bu mücadelenin iç tarafında cemiyetler ve zümreler kendi kendilerine kalınca, ancak birbirlerine en fazla bağlandıkları ve en büyük karşılıklı yardımı gösterdikleri zaman devam etmek hakkını kazanıyorlar. O vakit yalnız mücadelede doğrudan doğruya işe yarıyacak sağlam unsurla değil, fakat en zayıflar da cemiyetin himayesini kazanıyorlar. Bu iki içtimaî vâkıanın çatıştığı yerlerde onları uzlaştırmak hakikaten meseledir. Akimleştirme - nin prensip itibarile (ve birçok ihtiyatî kayıdlarla) kabulü ne kadar doğru ise, tatbikı da o kadar psikolojik ve sosyal hatalara düşmek ihtimallerile malûldür.

Bundan dolayı memleketimizde, sıhhati koruma, hayat şartlarını ıslah, uzvî, ruhî ve içtimaî ijyeni tanzim yolunda bütün teşebbüsler yapıldıktan, bu meselelerde alınabilecek azamî randıman elde edildikten sonradır ki, ancak böyle bir mesele ve onun tatbikat şekilleri üzerinde düşünmiye başlamanın makûl olabileceği kanaatindeyim.

RECAİ SANAY

Dış Politika

Polonya ve Sovy[...]

Yazan: Ahmed Şükrü ES[...]

Moskova ve Varşova'da P[...] ya - Sovyetler mukareneti [...] kında neşredilen resmî tebli[...] Polonyanın dış politikasında [...] ehemmiyetli değişikliğe de[...] eder. Bu mukarenet Müni[...] sonra enternasyonal münaseb[...] rin girdiği yeni istihaleyi a[...] latması bakımından da dik[...] lâyıktır.

Gerçi tebliğlerde Sovyet [...] Polonya arasındaki yeni mu[...] vele imzalandığından bahis [...] tur. Sovyet Rusya ile Polon[...] nın, karşılıklı münasebetle[...] muhtelif tarihlerde imzal[...] mukavelelerin çerçevesi iç[...] tanzim edecekleri bildirilmel[...] dir. Fakat paktların, muka[...] lerin, itilâfnamelerin büyük [...] na ifade etmedikleri bir dev[...] yaşıyoruz. İki devlet aras[...] imzalanan pakt, ekseriya [...] feshedilmeksizin, tâbir ca[...] uykuya dalar, ve filen hüküm[...] bir hale gelir. Sovyet - Pol[...] münasebetlerinin nâzımı olan [...] laşmalar da bilhassa dört, be[...] nedenberi bu vaziyette idi. B[...] Polonyanın inisiyatifi ile bu[...] rın ihyası yeniden saldırma[...] paktı imzalamak kadar mâni[...] dır.

Acaba bunun mânası ne[...] Polonya dört sene evvelisine [...] dar Fransa'nın orta Avrup[...] teşkil ettiği ittifak manzume[...] dahil olan ehemmiyetli bir [...] letti. Bu sıralarda Polonyanın [...] çok korktuğu ve çekindiği de[...] Almanya idi. Filhakika Ve[...] muahedesinin en çok aykırı [...] ahkâmı Polonya ile Almanya [...] rasındaki hudutları çizen ma[...] lerdir. Mançig şehri Almanya[...] ayrılmıştır. Almanya Polonya [...] ridoriyle ikiye bölünmüştür. [...] lonyada ve Almanyada karşı[...] olarak büyük polonyalı ve al[...] ekalliyet kütleleri vardır. [...] sonrası Almanyasının, bu ay[...] lıkları ortadan kaldırmak iste[...] si pek tabiî idi. Ve Hitlerden [...] velki alman hükûmetleri bu [...] bir siyaset tekip ettikçe, Pol[...] ya - Fransa tesanüdü devam [...] ti.

Fakat Hitler Almanyası, Ver[...] muahedesinin zincirlerini kır[...] için takip edeceği politikada [...] lonyayı sonraya bırakmıya ka[...] verdi. 1934 senesinin başlang[...] rında Polonyaya on sene için [...] anlaşma teklif etti. Başka se[...] lerle de Fransaya gücenmiş o[...] Polonya, Almanya tarafından [...] zatılan bu eli sıkarak büyük ko[...] şusile anlaştı. Fransız - Polo[...] ittifakı resmen feshedilmedi. [...] kat derin bir uykuya daldı. [...] Polonya bundan sonra um[...] sulh meselelerinde Almanya[...] siyasetini takip etmiye başla[...] O gün için pek elverişli gör[...] bu politika, Polonyanın menfa[...] lerine hiç de uygun olmıyan n[...] ceye doğru inkişaf etti. Alman[...] silâhlandı. Ren nehrinin boyl[...] nı askerîleştirdi. Avusturyayı [...] hak etti. Çekoslovakyayı par[...] ladı. Ve nihayet hegemonya[...] tına aldı. Gariptir ki Polo[...] kendi emniyeti için tehlike [...] kil edebilecek bu sonuncu te[...] büste Almanyaya âdeta yard[...] etti. Münih anlaşması, nihay[...] orta Avrupada Almanyanın [...] nişleme politikasına mâni ol[...] çalışan Fransanın, bu işten v[...] kolunu çekmesi neticesine v[...] İşte o zamandır ki Almanya[...] ağırlığı Polonyanın üzerine [...] mıya başladı.

Polonya, Çekoslovakyanın [...] kılmasında yaptığı hizmet[...] karşılık olmak üzere Rüten[...] Macaristana ilhakiyle bu d[...] tin hudut komşusu olmak is[...] Bugün Karpatlar Ukranyası [...] verilen bu mıntakanın muhtar [...] devlet şeklinde mevcudiyeti [...] muhafaza etmemesinde Pol[...] için hususî sebepler vardır. [...] lonya, kendi tâbiyeti altında [...] lunan ukranyalılar için bu m[...] lketin muhtariyeti kötü bir ö[...] teşkil edeceğinden korkmakta[...] Diğer taraftan Dançig şehrin[...] daresinde Nazi tahrikâtiyle y[...] lan bazı işler de Polonyanın [...] nını sıkmıştır. Bu şartlar altı[...]

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gökyüzünde Aşk yarışları

AŞK VE MACERA ROMANI: 44 — **Yazan: İskender F. SERTELLİ**

— Damadınıza emrediniz! Derhal rotayı çevirsin..

Biraz sonra arkadan bir ses..

Dora söyleniyor:

— O ne? Marmaraya mı gidiyoruz?

Doranın ağzına bir el uzandı.

Ses kesildi.

Yılmaz, Doranın dudaklarını parmaklarile zımbalamış gibiydi.

Tayare Marmara üstünde uçuyordu.

Bayan Pakize, nihayet - bütün davetlilerin arzusuna rağmen - kendi istediğini yaptırmıştı.

Tayyare içinde Perihana öyle bir sersemlik gelmişti ki.. etrafında değil, gözünün önünde olup bitenleri bile göremiyordu.

Cahidenin hakkı vardı:

— Ben Perihanın bu kadar miyop olduğunu bilmiyordum.

Demekten kendini alamıyordu.

Fakat, kimin kulağına girer bu sözler..?

Herkes kendi âleminde..

Ve Cahide oturduğu yerde hiddetinden küplere biniyordu.

Bir aralık Reşad da söylendi:

— Nihad sık sık motör gürültüsü çıkarıyor. Belli ki, kimsenin birbirile konuşmasına bile meydan vermek istemiyor. Bu vaziyet karşısında bize düşen bir vazife var: Susmak..

Cahide hiddetle başını salladı:

— Pekâlâ.. susalım.

Sonra kendi kendine mırıldandı:

— Susalım ama, Nihada da abdal olmadığımızı anlatmalıyız.

— Ne çıkar bundan? O her şeyi bizden iyi biliyor. Bir kere düşmüş bu çıkmazın içine. Ne yapıp yapacak, kusurları, aksıyan tarafları örtmeğe çalışacak. Tayyareyi seçişindeki sebebi hâlâ anlıyamadın mı?

— Anladım ama, çok geç. Böyle gürültü içinde geçen törende her şey bulutlara karışıp kayboluyor. Çok kurnaz, ilerisini çok iyi gören adammış doğrusu o.

— Hayırsız adaların üstündeyiz galiba..?

— Evet. Cemil paşanın, İstanbul köpeklerini sürdüğü adanın üstünden geçiyoruz.

— Nihadın bizleri buralara getirmesindeki sebebi anlıyamadım.

— Anlaşılmıyacak ne var? Kayın valide sultan böyle emretti.

— Nerden biliyorsun bunu?

— Bir pusla yazdı.. elden ele pilota kadar gitti.

— Ben nasıl görmedim ya..?

— Kolumla seni dürttüm ama, farkına varmadın sen!

— Haydi canım, bu kadar da rezalet olmaz. Yengemi çok bayağı bir kadın mevkiine düşürdün!

— Yengeni ben senden çok severim, Reşad! Fakat, onun yaptıkları gözümden kaçmıyor.

Tekrar kolunu dürttü:

Hele bir bak şu manzaraya! Bay Hurşid neredeyse boynuna sarılacak yengenin.

— Çok utanmaz adammış o da. Bu kadar insanın içinde bu derece lâubalilik olur mu?

— Ben gene ısrar ediyorum: Hurşid Abbasın bu derece sırnaşmasına rağmen, Pakize teyzem hâlâ Nihadla meşgul.

— Bu hâdise karşısında benim beynim işlemiyor artık. Ne dersen, inanacağım, Cahide!

★

Margritin sabrı tükenmiş gibiydi..

Tayyareci Cevada döndü:

Yeşilköye mi gidiyoruz?

— Niçin soruyorsun.. sıkıldın galiba!

— Artık tahammülüm taştı. Kendimi denize atmak ve bu sahnenin içinde daha fazla yaşamamak istiyorum.

Cevad, Alman kadınının elinden tuttu:

— Otur oturduğun yerde. Verdiğin sözü unutma! Birkaç dakika sonra Yeşilköye döneceğiz. Nikâh kıyıldı.. gezinti bitti. Yapılacak bir iş var: Biraz daha sabretmek.

— Bırak beni rica ederim.. şu pencereden kendimi denize atayım. Vallahi hiçbirinizi rahatsız etmem.. zaten bundan başka yapacak ne kaldı ki.. hiçbir şeyi görmemek ve düşünmemek için, güzel bir soğuk su banyosuna ihtiyacım var.

— İştahını otele sakla kuzum! Orada rahat rahat yıkanırsın!

★

Nihad, yanındaki arkadaşına soruyor:

— Dönelim mi?

— Ben ne bileyım, gözüm? Kaynanana sor...

— Artık kimseye soracak halim kalmadı. Herkesin dediğini yaptım. Bitkin bir haldeyim...

— Şu ıztırabının sebebini bir saattenberi söylemiyorsun bana.. niçin? Halbuki, benim senden saklı hiçbir şeyim yok.

— Söylenecek gibi değil, azizim! Bunu söylersem, ağzın bir karış açık kalır ve benim ne kadar sağlam sinirli bir adam olduğumu anlarsın! [*Devamı var*]

Yeni Şefimiz ve Yugoslavlar

Yarı resmî Yugoslav gazetesinin İnönü hakkında dikkate değer bir makalesi

Millî ihtilâlin ilk günlerinde Atatürk'ün yanında kahramanlıklarile temayüz eden iki şövalye İnönü ile Çakmaktır.

Yarı resmî («Vreme» - 12/XI/938 - Belgrad) gazetesinden:

«Atatürk Türkiyesinin asırlara dayanan bir temel üzerine kurulmuş olduğunu ve Cümhuriyetin bu masif temelini dünyada hiçbir kuvvetin kemiremiyeceğini dün - kü içtimaında Büyük Millet Meclisi, heyecanlı bir hava içinde ve fakat fevkalâde âdil ve yerinde bir karariyle bütün dünyaya ispet ettl.

Atalarının kaybiyle duydukları büyük acıyı yenerek, Atatürkün yegâne vasiyetnamesi olan kanunu esasiye derin bağlılıklarını tezahür ettirdikten sonra, Reisleri B. Rendanın tesirli daveti üzerine Meclise gelerek Atatürkün eserine devam etmekle mukaddes vazifeyi deruhde edecek olan adamı seçmek üzere millet vekilleri arasından dokuz namzet intihap ettiler. Bu dokuz namzedin bir formaliteden başka birşey olmadığı daha ilk anda hissedilmişti. Türk devletinin en yüksek meclisinin hakiki ruhu o dakika kendini göstermişti. Parlâmentoda bulunanların büttün reyleri, bilâistisna, parlâmento âzalarının arasında en değerli ve saygılısının, İsmet İnönünün kutusuna havale edilmişti.

Türk parlâmentosu, hazır bulunan 348 reyle ve ittifakı ârâ ile İsmet İnönünü Cümhurreisliğine intihap ettiği zaman, bu nazik anda bile, kendisine teslim edilmiş olan vazifeyi kemali sükûnet ile başardığından dolayı vazifesini bilhakkin ifa etmiş bulunuyor. Aynı zamanda Parlâmento bu hareketiyle millî ruhun sadık tercümanı olduğunu da gösterdi. Çünkü Türk milleti, bugün Dolmabahçe sarayında şeref içinde yatan ve efsaneye karışan Büyük Şefinden başka iki büyük adam tanır. Millî ihtilâlin ilk günlerinde kahramanlıkları ile temayüz etmiş olan bu iki şövalye İsmet İnönü ile Mareşal Fevzi Çakmaktır.

Bu iki zat, daha ilk kıyam günündenberi Atatürkün en yakın dostu idiler. Muazzam reform plânlarını ve büyük sırlarını Atatürk ancak bu iki şahsa ifşa ederdi. Diğerleri, O'nun cür'etli plânlarından korkarak kaçarlardı. Halbuki bu iki adam, büyük Rönesans eserini tamamlamak için, hayatlarını tehlikeye koymaktan bile çekinmiyen fevkalâde bir enerji ve bağlılığa maliktirler. Bununlar, gerek yeniden teşekkül eden kuvvetli vatanın on beşinci yıldönümünün idrâk edildiği gün olan, gerek büyük inkılâpçı Atadan ayrılmak anında olsun, Cümhurreisliğine kimin tayin edileceği suali etrafında pek çok durulmamıştır. Çünkü bu iki kimseden başka kimse nazarı itibare alınamazdı.

Herkes bilir ki, Atatürkün yerini kimse işgal edemez. Fakat, eğer Türkiye Cümhuriyetinde Büyük Şefin koltuğuna (sandalyesine) oturacak şerefe malik olan kimse varsa o da bu iki büyük adamdır. Halbuki, Mareşal F. Çakmak bu mevkie daha evvelce teşekkür etmişti. Çünkü o, millî mücadelenin ilk günlerindenberi askerin arasında olan vazifesini idrâk etmiş ve bunun için bu unvana teşekkür etmişti. On beş sene zarfında bir kere olsun üniformasını üzerinden indirmemiştir. Şimdi bile, parlâmentoda yer almak hevesi kendisinde hissedilmemiştir.

Kendisi tam bir asker olarak kalmıştır.

Bu sebepten dolayı, seçimde fikir ziddiyeti yoktur. İnönü harbinin askerî ve Lozan konferansının diplomat galibi, on iki senelik Baş vekil, Türkiye Meclisinin en kuvvetli hatibi ve yüksek bir aile babası olan İsmet İnönü, Türkiyenin mukadderatı mevzuu bahsolan bu tarihî günlerde milletin başına geçerek mes'uliyetli yeri işgal etmiye davet edilmişti.

Onun intihabı, Atasının kaybile derin mateme bürünen Türkiyeye yegâne teselli veren haber İsmet İnönünün başkanlığa seçilişi haberi olabilir. Her zaman dostluğuna şahit olduğumuz İsmet İnönünün intihabı Yugoslavya için daha kuvvetli bir ittifak, Balkan anlaşması ve bilhassa Türkiye ile Yugoslavya arasındaki dostluğun daha sıkı bir tesanüdünü ifade eder.

Bu satırları yazan muharrir, Cümhuriyet bayramının ertesi günü, 30 İlkteşrinde, Reisin Çankayadaki evinde vermiş olduğu samimî öğle yemeğinde hazır bulunmak şerefine nail olmuştu. O zaman, Ekselâns İsmet İnönü, Yugoslavyaya karşı beslediği büyük sevgiyi muharrire anlatmıştı. Memleketimizden ayrılırken ve Yugoslavyanın her köşesinde rast geldiği açık kalpleri ve kendisinden hiçbir şey gizlenmiyen bu diyardan getirdiği güzel intibaları hiçbir zaman unutmıyacağını söylemişti. Kraguyevatzda Sırpça söylemiş olduğu nutuk hiçbir zaman hatırımdan çıkmadığını, kelimelerimizle telâffuzumuzu öğrenmek hevesile bütün gece trende kelimeleri tekrar ettiğini söylemişti. O, bütün bunları hayatının en tatlı hatıralarını anlatır gibi güzel bir tebessümle hatırlıyordu.

Muharrir intibalarını şu suretle tebarüz ettiriyordu:

O gün, Yugoslavyaya olan itimadı ve bu devleti âkil bir siyasetle idare eden ve Ekselâns İsmet İnönünün her zaman büyük bir takdirle bahsettiği Prens Pole izafe edilen sempati havası içinde geçti.

Türkiyenin yeni Şefi, 1936 senesi Ankarada karşıladığı ve 1937 de iadei ziyaret ettiği Yugoslav kabinesinin değerli Şefi Dr. Stoyadinoviçe karşı olan derin sempatilerinin feveranına nihayet veremiyordu. İsmet İnönü, Stoyadinoviçin muvaffakıyetinin bütün Balkanların muvaffakıyeti olduğunu işaret etmişti.

Bu uzun ve samimî konuşmalar esnasında İsmet İnönü kâh Dolmabahçe sarayında yatan hasta dostundan derin bir teessürle, kâh Türkiyenin âtideki mukadderatından sarsılmaz bir imanla bahsetmişti.

Atatürkün programından bir harf bile değişmiyeceği İsmet İnönünün beyanatından hissediliyordu. Türk milleti hiçbir emrivâki karşısında kalmıyacaktır. Dahilî siyaset, evvelce olduğu gibi, Türkün standardının inkişafına hasre dilecektir. Dış siyaset ise, malik olduğu eski ananelerden ayrılmıyacaktır. Bu kompleks içinde Balkan Antantı Türk âsayişinin temelini arzedecektir.

Yeni temeller üzerinde kurulmuş olan Cümhuriyet hayatının devamı için lâzım olan kuvveti Atatürk idealinin tespit etmiş olduğu kültür mucibince yetişmiş olan gençlik verecektir.

Atatürkün göstermiş olduğu yoldan sapılarak başka bir istikamet

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Maltepe Tütün Enstitüsü

Balkanların eşsiz bir enstitüsü haline geliyor

İnhisarlar idaresi tarafından Maltepede vücude getirilen tütün enstitüsü ehemmiyetli surette genişletilmiştir. Ahiren yapılan yeni ve büyük binanın inşaatı da tamam olmuştur.

Şimdi bazı tâli inşaat devam etmektedir.

Burada ders ve tatbikat gören eksperlerin bütün fennî ve modern vasıtalardan istifadeleri de temin olunmuş, bunun için yeniden icab eden vesait getirilmiştir.

Yakın bir zamanda tütün enstitümüz, Bakanlarda eşi bulunmıyan bir müessese vaziyetine girecektir.

—o—

Ülev vapuru bu hafta Sefere başlıyor

Almanyadan yeni getirilen Ülev vapuru bu hafta içinde seferlerine başlıyacaktır.

Denizbank idaresi bu vapuru şimdilik Adalar - Köprü hattında işletecektir.

Halkevlerinde Radyo ve hoperlör Tesisatı Bulunacak

Ev salonundakilerden mada hariçteki halkda bunlardan istifade edecek

Memleketimizdeki bütün halkevlerinde birer radyo bulunması ve muhtelif yerlere müteaddid hoparlörler kunularak ev salonuna gelemiyen vatandaşların bundan istifadelerinin temini tekmil Halkevleri reisliklerine bildirilmiştir.

Esasen Halkevlerimizin hemen hepsi birer radyo makinesine sahib bulunmakta iseler de hoparlör tesisatının henüz her tarafda lâyıklie yapılmamış olduğu görüldüğünden bu hususun da temini ehemmiyetle tamim olunmuştur.

Hoparlörler yalnız radyo neşriyatında istifade edilmiyerek bunlara mahallî konferanslarda da kullanılacaklardır.

Her Halkevi, faideli ve muhtelif mevzularda konferans serileri tertip ederek muayyen saatlerde bunları halka verecektir. Konferanslarda, hoparlörler vasıtasile ev salonundakilerden başka hariçte bulunan halk da istifade edeceklerdir.

—[-]—

Kültür İstatistiği

Maarif müdürlüklerine verilen emir

Memleketemizin bütün şehir ve kasabalarile nahiye ve köylerinde okuyan, san'at mektebi, muallim mektebi kız enstitüsü ve saire gibi muhtelif mekteplerde ders gören kız ve erkek talebelerin kati sayısının ayrı ayrı istatistikler halinde tanzim olunarak gönderilmesi bütün maarif müdürlüklerine bildirilmiştir.

Bu malûmat, en kısa bir zamanda vekâlete gönderilecek, bu suretle memleketimizin en yeni ve doğru (kültür istatistiği) elde edilmiş olacaktır.

—o—

Yeni adliye Tayinleri

İzmir müddeiumumisi Asım ile Ankara maliye temyiz birinci komisyonu reisi Abdullah temyiz azalıklarına, İstanbul müddeiumumî muavinlerinden Hakkı Şükrü de İmralı ceza evi müdürlüklerine terfian nakil ve tayin edilmişlerdir. İzmir müddeiumumiliğine de eski İstanbul ağır ceza mahkemesi azasından İzmit ceza hâkimi Kemalin tayin edileceği söylenmektedir.

Avukatlık kanunu

Usulen bu ay başı tatbik mevkiine konuluyor

Yeni avukatlık kanununun önümüzdeki perşembe gününden itibaren mevkii tatbike girmesi icabetmektedir.

Yeni kanunun tatbiki etrafında Adliye Vekâletinden bugün müddeiumumiliğe bazı talimat gelmesi beklenilmektedir.

Yeni kanun mucibince maaş, ücret veya aidat mukabilinde görülen hiçbir hizmet ve vazife avukatlıkla içtima edemiyecektir.

Yalnız bunlardan, meb'uslar, vilâyet ve belediye meclisleri azaları, profesörler, muallimler, doçentler ve asistanlarla, müşavir avukatların avukatlığa devam edebilecekleri anlaşılmıştır.

Yalnız, bunlardan meb'uslar hazinenin belediye ve hususi idarelerin murakabesi altında bulunan veya sermayesinin yarısından fazlası devlete aid şirket ve müesseselerin aleyhindeki davaları kat'iyen kabul edemiyecekler dir.

Diğer tarafdan hazine avukatlarının yeni kanundaki vaziyetleri tereddüdü mucib olmuştur.

Bu tereddüdün vekâletin göndereceği talimatname ile bugün. yarın hallolunacağı söylenmektedir.

Diğer tarafdan kanunun tatbikinin hazirana bırakılacağı da rivayet olunmaktadır. Kat'i vaziyet bugün, yarın belli olacaktır.

Yeni kanuna göre mıntakası dahilinde en az 15 avukat bulunan her vilâyet merkezinde yeniden bir baro teşkil olunması lâzımgelmektedir.

(Baro) lar teşkil edemiyen yerlerin avukatları, en yakın mahallerin barosuna yazılacaklardır.

Maamafih İstanbulda yeni kanuna göre kurulması icabeden bu baro resmen teşekkül etmiştir. İstanbula merbut bütün kazalarda İstanbul barosuna bağlanmışlardır.

Baro reisliği her avukat hakkındaki tedkiklerini kısmen ikmal etmiş bulunmakta ve şimdi vekâletin emrini beklemektedir.

Bir sene Geri Kaldı

Avukatlık kanununda avukatların hariçte iş yapmalarını meneden beşinci maddesinin tatbikinin bir sene müddetle geri bırakılması kararlaştırılmıştır.

Şüpheli Bir ölüm

Kahvede kan kustu

Dün Şehremininde Saidin kahvesine gelen 65 yaşlarında ihtiyar bir adam birdenbire kan kusmaya başlamış biraz sonra da ölmüştür. Hüviyeti henüz tesbit edilmiyen ihtiyarın ölümü şüpheli görüldüğünden cesedi morga kaldırılmıştır.

—=o=—

Almanlar bal Ve erik istiyorlar

Almanyanın marug firmalarındanberi dün Türkofise müracaat ederek şehrimizden mühim miktarda bal ve erik almak istediğini bildirmiştir.

tüccarları haberdar etmiştir.

—[ ]—

Terkostaki tesisat

Terkos gölüne yapılacak yeni tesisat ilk bahara kadar ikmal edilecek ve baharda şehre fazla miktarda su verilecektir.

Verem Hastaneleri Çoğaltılıyor

Heybeliada verem sanatoryomuna ilâve edilen pavyonun inşaatı bitmek üzeredir. Bu pavyon ile sanatoryomda yatak adedi 260 a çıkmıştır. Ayrıca yine Heybeli sanatoryomunun yanına bir de Haydarpaşa Nümune hastahanesine yüzer yataklık birer verem pavyonu daha yapılacaktır.

—=o=—

Şehir Meclisinin dünkü içtimaı

Şehir meclisi dün toplandı. Muhtelif mazbataları kabul ederek dağıldı. Meclis bugün son toplantısını yapacaktır.

—=o=—

Yeni bir talimatname

İstanbul ile mülhakat arasında işliyen otobüslerin tâbi olacakları ahkâm hakkında bir talimatname hazırlanmıştır.

HALK FİLOZOFU

Bir lüzum

Bazı hâdiseler vardır ki eğer onlar vâki olmasa biz, birçok şeylerin vücudünden haberdar olamadığımız gibi bazı lüzumlu ihtiyaçlarımızın da farkına varmıyabiliriz. Meselâ bir yangın söndürme âletinin kıymet ve lüzumu her halde bacamız tutuştuğu zaman her zamankinden daha kat'iyet ve vüzuhla tebarüz eder.

Dün bir arkadaşım anlattı:

Cihangir semtinin bir «Paşa» sı vardır. Bu, mahalle çocuklarının paşa diye ad takdığı saçı sakalına karışmış bir meczubdur. Kendi halinde dolaşır, yangın yerlerindeki koğuklar bu zavallı paşanın muhteşem ikametgâhlarıdır. Hattâ sayfiyesi, şitaiyesi ayrıdır. Nedense onu her görüşümde devrin sillesini eski istibdad paşalarını hatırlarım. Siyah çevre bir sakal çenesinde, kıllı göğsü açık mahzun ve muztarib bir azametle mahalle çocuklarının eğlencesi olmuştur. Yaramaz piçler onu taşlarlar. Arkasından bağırarak kızdırırlar ve nihayet «Paşa» diye gönlünü alırlar.

İşte bu zavallı adam geçenlerde civarın birkaç külhanbeyinin taarruzuna uğramış. Çapkın delikanlılar onu aralarına almışlar. Başlamışlar dövmiye. Zavallıya öyle yumruklar, tokatlar indiriyorlarmış ki paşanın bağırmasından bütün apartıman pencereleri birden açılmış ve her pencereden bir baş uzanarak merhametli gözlerle bakmışlar ona. Paşa'yı haşarı ve mütaarrız delikanlıların elinden kurtarmak isteyen bir iki babayiğit de ayni şekilde mukabele görünce apartıman katlarından seyirci kalan bazı aileler kapıcılarını polise haber vermek için koşturmuşlar.

Polis aramıya giden kapıcı, arkadaşımın anlattığına göre tam yirmi dakika sonra dönebilmiş. Zira Ağahamamı civarındaki karakol Cihangirin bu semtine bir hayli uzaktır. O zamana kadar çapkınlar dayak işinden heveslerini almış, çoktan dağılmış bulunuyorlarmış.

Vak'ayı hikâye eden arkadaşım paşa'nın dayak yemesinden ziyade âni bir lüzum karşısında polis celbinin, zabıtanın müdahalesini icab ettirecek hâdiselerde bir memurun ne kadar geç kalacağına hayıflanıyordu. Dostumu haklı buldum ve bu satırları merciinin dikkat gözünü çekmek için yazdım.

HALK FİLOZOFU

Birimizin derdi Hepimizin derdi

Pazarlıksız satıştan sonra

Kapalı çarşı ve Mahmudpaşada dükkâncılar ve bilhassa hazır elbise satan esnaf ve manifaturacılardan bazıları pazarlıksız satış kanunu tatbika başlandıktan sonra halkın zararına olarak şu suretle hareket etmekte olduklarını okuyucu mektuplarından öğreniyoruz:

Meselâ on beş liraya satılması lâzım gelen bir elbisenin üzerine koydukları etikete yirmi hattâ yirmi iki lira fiat konulmakta ve diğer esnaftan bazıları da satışa arzettikleri malların üzerine yine bu derece yüksek fiat yazmaktadırlar. Hiç şüphe yok ki bu suretle hareket eden esnafın maksadı malını müşteriye tuttırabildiğine satmaktır. Ve bu da pazarlıksız satışa riayetsizlikden başka bir mana ifade etmez.

Esnafın satacağı malın maliyet fiatı üzerinden yüzde muayyen makul ve munsif bir kazancı olmalıdır. Ve kanunun tatbiki esnasında halkın zararına hareket edilmiş olmamalıdır.

«Beş parmak bir değildir!» derler. Onun için, gerek umum esnafın ve gerekse halkın menfaati gözetilmiş olmak için esnaf her zaman sıkı bir kontrol altında bulundurulmalıdır. Bunu alâkadarlardan bilhassa rica ederiz.

Sultan Aziz Ve gözdeleri

SON TELGRAF'ta Yazan: M. Sami KARAYEL

Tarihi tefrikası No. 168

Pehlivan Hüseyin Avni paşaya tertibi anlattı

Yalnız bağırmaması için önceden boğmak lâzımdı.

Bu da kolay... Bir kuşakla boğarız. bilâhare; kuşağı çözeriz... Seri pencereden sıvışır gidersin; ben de avazım çıktığı kadar bağırırım... Ağlarım, sızlarım... Mesele biter... Yalnız, sen bu tertibi Hüseyin Avni paşaya haber ver... Ona göre tertibat alsın... Doktor raporunu da bu şekle göre hazırlasın.. dedi.

Mustafa pehlivan; bu şekli muvafık bulmuştu. Nihayet; padişah ne kadar kavi olsa uykuda iken boynuna ilmik atacaktı. Sonradan kollarını makasla kesmesi kolaydı.

Pehlivan, Hüseyin Avni paşaya tertibi anlattı. Paşa bu şekle muvafakat etmişti. Makasla intihar etmiştir diye ilân edilebilirdi. Zaten; Sultan Azizin yanında en hâs ve emniyetli cariyeleri vardı. Hele, Matgüzel gibi candan bir gözdesi makasla intihar ettiğini söyledikten sonra; bu hakikate can mı dayanırdı?

Çırağan sarayını muhafazaya memur zevattan Hüseyin Avni paşa bendeleri de işden haberdar edildi. Mustafa pehlivan pencereye çıkarken ve işini bitirip kaçarken göz kulak olacaklardı.

Mustafa pehlivan cumartesi akşamı programını tatbik edecekti.

Fakat; Sultan Aziz o gece sabaha kadar ağladı ve kederinden uyuyamadı. Mat güzel, yatması için uğraştı. Binbir işvebazlıkla efendisini teselliye çalıştı. Lâkin,

Sultan Aziz yatmadı. Ağladı, ağladı...

Beni; buraya hapsettiler, öldürecekler diye ağlıyordu.

Mustafa pehlivan güneş doğuncaya kadar pencere altında volta etti. Dilşad, bir türlü çağırmıyordu. Yatak odasına geçmiyorlardı. Oturma odasının ışıkları yanıyordu.

Sultan Aziz; öğleye doğru bitab düşüp yatağa uzandı.

Dilşad, akşamki hali Mustafa ya haber vermişti. Bu sebeble, katil hâdisesi pazar akşamına kalmıştı.

Çerkez Hasan, gizli olduğu yerde duruyordu. Hele, Sultan Aziz, tahtı saltanattan çekildikden sonra, vaziyeti büsbütün kötüleşmişti. Ortada da kendisini himaye eden ne Tavaşi hazretleri kalmıştı ve ne de hemcinsi olan gözde...

Çerkez Hasan ya Şam ordusuna bir an evvel gidip dehalet etmeli idi veyahud memleket haricine kaçmalı idi.

Fakat, Çerkes Hasan her ikisini de yapamıyacaktı. Çünkü, onu tahrik edenler bolca para ve bolca vaidlerle elde etmişlerdi.

General İğnatif, Mahmud Nedim paşanın ve Sultan Azizin ortadan kalkmasını hiçbir suretle hazmedemiyordu. Nihayet, İngiltere politikasına mağlûp olmuştu.

Rusya, Türkiyenin kuvvetlenmesine, ıslâhat vücude getirmesine mâni olmak için elinden geleni yapıyordu. Osmanlı imparatorluğu nekadar müzebzeb ne derece rezalet ve sefalet içinde çalkanırsa bu devlet o kadar müsterih ve vazifesini bihakkın yaptığına kani idi.

Hiç bu kanaati taşıyan Moskof Hüseyin Avni Paşa gibi bir seraskeri devlet ve ordu başında bırakırmı idi?

Hele, sadrazam Rüşdü Paşa, bahriye nazırı Kayseriyeli Ahmed paşa gibi adamların iş başında bulunmaları Rusya için tehlikeli idi.

Binaenaleyh, Rusya için yapılacak yegâne bir şey vardı. Dörtler ittifakını vücude getiren sadrazam Amasyalı mütercim Rüşdü Paşayı, İspartalı Hüseyin Avni paşayı, Kayseriyeli Ahmed paşayı, Mithat paşayı katlettirmek, bu suretle Osmanlı impiratorluğunu başsız bırakmaktı. Bu işi yapacak adam da Türk neslinden olmayan Çerkez Hasan olabilirdi.

İslâv cemiyeti reisi Rus sefiri İğnatif Çerkez Hasanı şöyle tahrik ediyordu:

— Katil işinde muvaffak olur olmaz... derhal imparatorluk idaresi ele geçirilecektir. Sizin bir paşa ve hattâ serasker olmanız için her türlü tesir tarafımızdan icra edilecektir. Zaten, Sultan Aziz taraftarları azim miktarda olduklarından sizi tahdis edeceklerdir. Sonra, nihayet, siz bir Türk değilsiniz...

Binaenaleyh, Rusya için yapılacak yegâne bir şey vardı. Dörtler ittifakını vücude getiren sadrazam Amasyalı mütercim Rüşdü paşayı, İspartalı Hüseyin Avni paşayı, Kayseriyeli Ahmed paşayı, Mithat paşayı katlettirmek, bu suretle Osmanlı impiratorluğunu başsız bırakmaktı. Bu işi yapacak adam da Türk neslinden olmayan Çerkez Hasan olabilirdi.

İslâv cemiyeti reisi Rus sefiri İğnatif Çerkez Hasanı şöyle tahrik ediyordu:

— Katil işinde muvaffak olur olmaz... derhal imparatorluk idaresi ele geçirilecektir. Sizin bir paşa ve hattâ serasker olmanız için her türlü tesir tarafımızdan icra edilecektir. Zaten, Sultan Aziz taraftarları azim miktarda olduklarından sizi tahdis edeceklerdir. Sonra, nihayet, siz bir Türk değilsiniz...

(Sonu var)

Fransa - Almanya

Birbirlerinin yerlerinde gözleri yok

Berlin ile Paris arasındaki münasebatın yeni bir safhaya girmesi acaba bundan sonra Berlin - Roma mihverini müteessir edecek mi diye düşünenler de vardır

Amanya ile Fransa arasında müşterek beyanatın neşri politika âleminin en mühim hâdise - lerinden biri oldu. Buna dair gelen telgraf haberleri malûmdur. İki hükûmetin iştirakile neşre - dilen beyanat Eylûlde Münihte İngiltere ile Almanya arasında kararlaştırılmış olan beyanatı hatırlatıyor. Diplomatların dilinde deklarasyonu denilesa beyanatına göre bundan sonra iki devlet arasındaki münasebeter daha emniyet verici bir şekle girmiş oluyor, olacak demektir. Avrupa gazetelerinin şu günlerde yani meşgul olduğu mevzu bu Fran - sa - Almanya müşterek beyanatı oluyor. Bu deklarasyona göre evvelâ iki taraf da birbirlerile iyi geçinmek arzusunda olduklarını ilân ediyorlar. Sonra yine iki taraf birbirlerinden istiyecek bir şeyleri olmadığı ve bugün mev - cud olan hududu tanıyarak bunu değiştirmek istemediklerini söylüyorlar. Üçüncü olarak da her iki taraf üçüncü bir devletle eğer aralarında ihtilâf çıkarsa birbirlerinin fikrini almağı ve ona göre hareket etmeği kabul ediyor - lar.

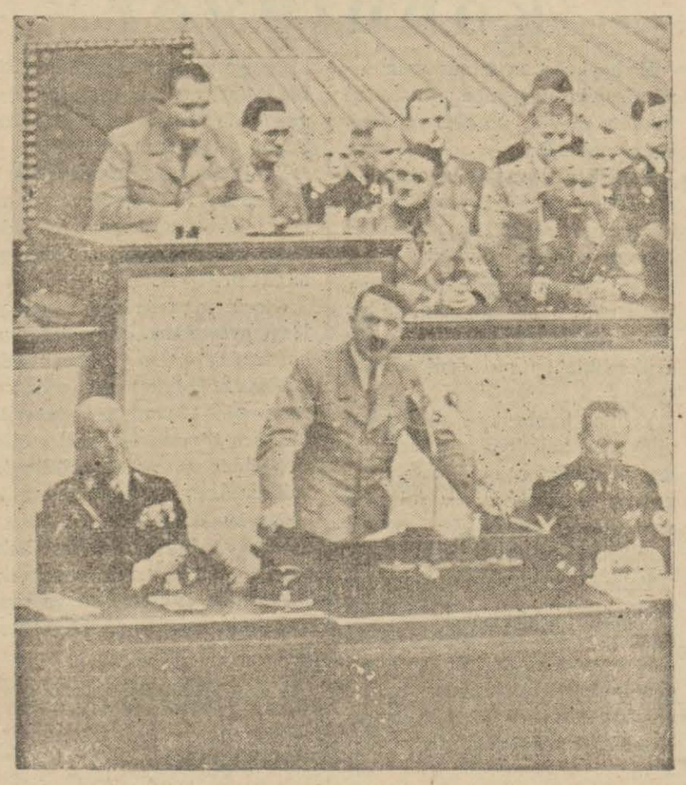

Hitler Rayihştagda nutuk söylerken

Aradaki komşuluk münaseba - tına taallûk eden birinci nokta evvelce İngiliz ve Alman hükû - met reisleri arasındaki beyanata uygundur. İhtilâf çıktığı zaman bunu silâh ile halletmek değildir. Birbirlerile konuşarak anlaşarak düzeltmek ciheti kabul ediliyor demektir. Almanyanın bundan ye kadar hep söylemişti ki Fransa ile Almanya arasında Alsas - Loren için herhangi bir ihtilâfa sebeb yoktur diye bununla beraber şimdi bu cihetin tekrar böyle müşterek beyanat tarzında ilân edilmiş olması ayrıca büyük bir ehemmiyet almaktadır. Fransa ile Almanya arasında bugünkü hudud artık dokunulamaz hale gelmiş oluyor.

Çemberlayn - Hitler mülâka - tında kararlaştırılmış olan beyanatın bir noktası da ihtilâf çıktığı zaman her iki tarafın yani İngitere ile Almanyanın birbirlerile görüşerek karar verecekleri merkezinde idi. Ayni suretle şimdi Fransa ve Almanya da anlaşmış oluyorlar. Yalnız burada ihtiyatî olarak bir nokta söyleniyor ki o da iki taraftan birinin üçüncü bir devlet ile mevcud olan anlaşmalarıdır. Böyle anlaşmalar mevcud olduğunu iki taraf da kabul ediyorlar. Bu da tabiidir. Çünkü meselâ Almanyanın İtalya ile böyle bir anlaşma vardır. Berlin - Roma mihveri böyle bir anlaşma değil midir? Fransa işte bu suretle Almanya ile İtalya arasında mevcud olan itilâfı tanımış oluyor. Almanya da Fransa - nın diğer bazı devletlerle olan itilâflarını, muahedelerini tanımış demektir. Fransanın İngiltere ile itilâfı vardır. Fransanın Lehistan la ittifakı vardır. Sonra Rusya ile Fransa arasında karşılıklı yardım için yapılmış bir muahede vardır.

Bundan evvel Avrupada milletler cemiyeti esaslarına göre ta - kib edilmekde olan bir müşterek sulh politikasından bahsediliyordu. Senelerce bu suretle müşterek sulh politikasının neticesi olarak Avrupada böyle birçok muahedeler yapılmış lâkin bugün vaziyet alt üst olmuştur. Milletler cemiyeti gitgide zayıf düştü. Orta Avrupanın haritası ise Çekoslovakyanın malûm şekilde paylaşılması üzerine büsbütün değişti.

Bununla beraber Fransanın Lehistanla, Rusya ile akdetmiş olduğu muahedeler yine duruyor.

Şimdi Avrupa matbuatının düşündüğü politika âleminin merak ettiği cihet bilhassa Rusya ile Fransa arasındaki muahedenin istikbalidir. Bunun bahsi ayrıdır.

(Devamı 7 inci sahifede)

Daladye

sonra Fransadan istiyecek bir şeyi olmadığının ilân edilmiş olması ise ayrıca nekadar ehemmiyetli olduğunu uzun uzadıya anlat - mağa lüzum olmıyacak kadar açıkdır. Yani bu umumî harbden sonra yeniden Fransaya geçmiş olan Alsas - Loren üzerinde Almanyanın hiçbir davası olmadığı söyleniyor ki bu iki taraf arasında Avrupada araziye dair her hangi bir ihtilâf çıkmıyacağını göstermektedir. Her Hitler şimdi-

BÜTÜN İSTANBUL HALKININ BAHSETTİĞİ YEGÂNE ve TARİHÎ FİLM:
20 ASRIN GÜNEŞİ ve
İSTANBUL, İZMİT ve ANKARADA
Yapılan Törenlerin Sesli ve Tamamı
Yalnız IPEK SİNEMASINDA.. YARIN Son Matineye KADAR gösterilecektir
Bugün Matineler 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

İngilterede kırbaç cezası kalkıyor!..

Londra'nın pek şık delikanlısı bu cezaya çarptırılan sonuncu mahkûm oluyor

İngiliz gazetelerinde okundu - ğuna göre artık oranın adliyesi eskiden kalmış olan cismanî cezaları kaldırmaktadır. Ucu topuzlu dokuz parça kayışdan yapılmış olan kırbaçla artık bu suretle tarihe karışmış olacak.

İngilterede eski zamanlardan kalmış türlü türlü âdetler oldu - ğu gibi bu kabil cezalar da vardır. Halbuki artık mahkûmlara karşı yapılacak muameleler yeni nazariyelere göre değiştirilmektedir. Şimdi görülüyor ki İngiltere de bunu nazarı dikkate almış bulunuyor.

İngiliz hapishanelerinde eski - den kalmış olan kırbaç cezasını şimdiki hükûmet artık kaldırmağa karar vermiştir. Cezaların ıslahı için dahiliye nazırı Samuel Hor tarafından hazırlanan kanun lâyihasında da mühim esaslar olduğunu anlatan İngiliz gazeteleri bundan sonra İngilterede hapishane hayatının birçok acıklı sahnelerine nihayet verilmiş olacağını da memnuniyetle kaydedi - yorlar.

Dokuz kuyruklu kedi, denilen kırbaç artık pek müstesna hallede meselâ hapishanedeki gardiyanların üzerine hücum edilmesi gibi haller tatbik edilmekle kalacaktır.

Sonra ağır hizmetlerin tatbikine nihayet veriecektir. Ağılr hizmetlerin çeşidleri vardır. Bunların hepsi sadece hapis cezasına indirilecek, mahkûm yalnız hapse kapanmış olarak kalacaktır.

Samuel Hor'un lâyihasındaki esas mahkûmların türlü türlü a - ğır hizmetlerde kullanılarak cezalandırılmasından ziyade bun - ların hallerini, ahlâklarını ıslah edecek çareler aramaktır. Bu itibarla lâyihada birçok yenilikler vardır. Bilhassa 12-17 yaş arasındaki genç çocuk mahkûmlar için açılacak olan merkezde - bunlara hapishane ismi verilmiyor - Yeni nazariyelerden ilham alarak vücude getirilecektir.

(Cumartesi cezaları) da var. Küçük yaştakileri işledikleri kabahatlerden dolayı para cezasına veyahud da kısa müddetle birtakım hapis cezalarına uğratmak - tan ise bunları cumartesi günleri merkezlerde şu saatten şu saate kadar mevkur tutmak daha mu - vafık görümektedir. Bu çeşit küçük yaşdaki mahkûma cumartesi öğeden sonra veya akşamları merkezlerde alıkonacaklardır. Buralarda futbol oynıyacak, filim de gösterilecektir. Kendilerine lâzım olan bazı şeyler de öğretile - cektir. Fakat en ziyade kendilerine telkin edilecek nokta kanuna karşı gemenin kolay olmadığıdır.

Sulh ceza mahkemeleri yirmi üç yaşından küçük olan maznunlar hakkında üçer sene hapis cezası verebilmek salâhiyetini alacak - lardır. Şimdiye kadar böyle genç olan maznunlar başka bir mah - kemeye gönderiliyor, fakat muhakeme neticesine kadar mevkuf kalıyorlardı.

Bundan sonra böyle genç maznunların muhakemesi çabuk neticelendirilmiş olacaktır. Sonra bu maznunlar hakkında verilmiş olan ağır cezaları tadil etmek için dahiliye nazırına salâhiyet veri - lecektir. Genç yaştaki maznunla - rın muhakeme neticesine kadar alıkonacakları yerler bundan son ra başka türlü olacak, böyleleri diğer büyük yaştaki veyahud da sabıkalı birtakım mevkuflarla bir arada bulundurulmıyacaklardır. 17-23 yaşındaki maznunlar bu suretle merkezlerde tutula - caklardır. 17 yaşından aşağı olanlar da hapishanede değil yeni merkezlerde mahkûmiyet müd - detlerini geçireceklerdir. Mer - kezlerde bu ıslahatı yapan şimdiki nazırı dahiliye nazırı Samuel Horun ismi verilerek (Hor merkezleri) denecekmiş. Genç mahkûmar buralarda çalışacak - lar, her biri birer iş görecek ve yaptıkları işin karşılığı olarak ellerine para geçecektir. Hülâsa nasılsa bir kabahat işlemiş yahud mücrim olmuş gençleri hapishane muhitinin tesirlerinden uzak bulundurmak ve bunları bir daha mücrim olmamak üzere hallerini ıslah etmek maksadı takip edilmektedir.

Diğer mahkûmlara gelince, her her yerde olduğu gibi, İngilterede birçok sabıkalı vardır ki bunlar birkaç defa hapse girip çıkmış kimselerdir. Şimdiye kadar böylelerinin ihtiyatî olarak tevkif edildikten sık sık görülüyor - du. Yeniden hiç bir cürüm işlememiş olduğu halde mahza birer sebeble bir sabıkalının tutulub ihtiyatî olarak hapsedilmesi de muvafık görülmemektedir. Samuel Horun lâyihasında bunun da yeni bir şekle sokulacağı söylenmektedir.

Yeni lâyiha 939 senesinde parlâmentodan geçerek kat'î kanun şeklini alacaktır.

Dokuz kuyruklu kedi denilen kırbaç cezasının kaldırılması ü - zerine İngiliz gazeteleri bu sene içinde Londrada vukua gelen bir soygunculuk vak'asının faillerini hatırlatıyorlar.

(Devamı 7 inci sahifede)

HİKÂYE

Dişi Arslan...

Yazan: Sacit Şener

Bay Kâşif, yıllarca Anadoluda memuriyet yapmış, iktidarsızlığı yüzünden genç yaşda tekaüde sevkolunarak İstanbula dönmüştü. İsmi gibi her şeyi çabuk keşfettiğine, nüfuzu nazar sahibi bulunduğuna inanan Bay Kâşif bilir bilmez her şeye burnunu sokar, her sözünün bir cevher veya hikmet olduğunu saçma sapan sözlerile iddia eder dururdu.

Tekaüde sevkolunduktan son - ra, kendisine maaşdan başka bir hayli de ikramiye verilmişti. Bu para ile Aksaray civarında bir ev almağı tasavvur eden Bay Kâşif, mahalle mahalle ev aramağa çıkıyor, fakat bir türlü ev beğenemediği için ev intihabın ıçok sevdiği, karısı Nevine bırakıyordu. Aradan birkaç ay geçtiği halde bir türlü tabiatlerine ve parala - rına uygun bir ev bulup alamamışlardı.

Nihayet bir sabah kapıya gelen ev tellâlı, onların hoşlarına gi - decek bir ev bulunduğunu haber vermeğe geldi. Bay Kâşif bu haberi alır almaz hemen karısının yanına koşarak:

— Aman karıcığım şu krava - tımı çabuk bağla tellâl, sen ve ben eve bakmağa gideceğiz.

Yıllarca devlet hizmetlerinde istihdam edilen Bay Kâşif daha kravatını bile bağlamağa muk - tedir olmadığı için her zaman Nevine bağlatırdı.

Karı koca, tellâlı yanlarına a - larak evin bulunduğu semte doğ - ru yola düzüldüler. Bay Kâşif kısacık boy, küçük adımlarile, sü - lün gibi, uzun boylu, mütenasib endamlı karısının yanında koşar - casına yürümeğe başladı. Giyin - mesini, yakıştırmasını pek iyi be - ceremiyen Bay Kâşif karısı Ne - vin ve tellâl, satılık evin civarına yaklaşırken pencereden uzanan ma ne giyinmesini, ne yürümesi ni, ne de tuvalet yapmasını bil - yoruz. Hele yüzünden eksilmiyen tebessümü ona bir kat daha gü - zellik veriyor.

Bay Kâşifin kulağına çarpan bu kısa cümleler, koltuklarını kabarttığından, mağrur bir eda ile etrafını süze süze yürüyordu.

Tam bu esnada pencereden:

— Acaba yanında yürüyen kısa boylusu hanımın hizmetçisi mi?

Bu cümle Bay Küşifin kulaklarını tırmalamış, Nevini kendine münasib görmediklerini işidince rengi sapsarı kesilmişti. Tellâlın:

Buyurun bayım kapıyı açıyorum. İşte size söylediğim satılık ev.

(Devamı 7 inci sahifede)

BU AKŞAM MELEK Sinemasında
Sinema yıldızlarının en güzeli DOROTHY LAMOUR
Fransızca sözlü orijinal şarkılı nefis bir aşk ve güzellik şaheseri Olan
MANUELLA
Süper filmi takdim edecektir.
Ayrıca: Paramunt Dünya havadisleri gazetesi
Bu gece için Localar kâmilen satılmıştır. Numaralı koltuklar Erkenden aldırılmalıdır. Telefon : 40868

EDEBÎ ROMAN : 19

Kalbe giren Ok

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

— Bu bir siyasettir. Kadın siyaseti.. aklınız ermez.

— Çok zeki görünüyorsunuz.

— Bütün kadınlar öyledir.

— Öyle olduğunu sandığınız için de budalasınız ya!..

— İltifat ediyorsunuz.

— Budalalığınız şuradan belli.. kalkıyor, bir genç adamın odasına geliyorsunuz. Söyleyiniz bana, şu dakikada ne istesem yapamam size?.

— Hiçbir şey!..

— İsterseniz tecrübe edelim.

— Edelim.. fakat siz zararlı çıkarsınız. Bağırırım. Bütün ev halkı ayağa kalkar.

— Kuzum siz benim başıma belâ olmağa mı geldiniz?..

Genç kız oturduğu yere biraz daha yerleşti:

— Beni bir baş belâsı mı telâkki ediyorsunuz?..

— Yaptıklarınıza karşı, aklıma size verecek başka bir isim gelmiyor.

— Aşkolsun.. gece yarısı size arkadaşlık ediyorum da yine kıymetimi bilmiyorsunuz!.

— Çok lûtûfkârsınız!

— Siz de çok alaycısınız!

— Birkaç saniye sustular.

Sermed genç kızın bu afacanlığını, genç kız da Sermedin odasına gece yarısı yaptığı bu akla hayale gelmez ziyareti düşünüyor.

Birdenbire:

— Biliyor musunuz, dedi.. buraya niçin geldim!

— Hayır!..

— Evvelâ sizinle tanışmak i - çin.. rica ederim, bunun gündüzü yok mu idi demeyin!.. Ben işte böyle ipsiz sapsız bir kızım. Söyledim ya!.. Aklıma geleni yapa - rım. Ne diyordum?.. Evvelâ sizinle tanışmak için.. köyde bir hayli şöhretiniz var. Fakat hayrettir, hiç de dedikleri gibi görünmüyorsunuz. Sizi tanımıyan çok cidd'î bir insan zannedebilir; sonra bu akşam İclâlle beraberdik. Ben geç vakit ona uğramıştım. Bana gideceğini söyliyerek evden çıkmış az daha pot kıracaktım. Beceriksiz kız, insan evvelden haber vermez mi, ona göre vaziyeti idare edeyim? Toyluk işte.. sizinle buluşmuş meğerse.. yarım saat evveline kadar oturduk, çan çan ettik. Mevzuumuz sizdiniz. Görmeyin, koca kız hüngür hüngür ağlıyordu. Alay ediyormuşsunuz, aşka inanmadığınızı söylüyormuşsunuz. Sizi çok sevdiğinden, sizden umduğu alâkayı göremediğinden yana yakıla bahsetti. Kendisine yardım edeceğimi söyledim. Aksiliğe bakınız ki, İclâl beni kendisine rakib ediyor. Çünkü, ona park kapısındaki öpme hâdisesinin yalan olduğunu söyliyemez - dim. Söylesem büsbütün şübheyi davet edeceğiz; benden daha fazla kuşkulanacak!.. Yalnız, bu hareketinizi mazur göstermeğe çalıştım. Bunu beni yerine, meselâ, kendisine benzeterek yapmış olacağınızı izaha uğraştım. Lâkin, siz de inkâr etmişsiniz, işler büsbütün karıştı. Şimdi sizden ricam var. İclâl çok ince ruhlu, hassa bisr kızdır. İçlenebilir. Mademki onu ayarttınız, beraber bir aşk macerası yaşamıya teşvik ettiniz, bunu devam ettirmeli ve o kızcağızı üzmemelisiniz. Bana gelince..

Meral etekliğinin uçlarile oynuyordu:

— Bana gelince Sermed bey!.. Sizi bir kere görmüştüm. Hiç de beğenmedim doğrusu... Bir Mısırlı kadar esmer yüzünüz, minnacık gözleriniz, uçları kalkık kaşlarınız, uzunca ve zayıf boyunuzla hiç de güzel değildiniz. Fakat anlamıyorum, niçin köydeki kızlar üzerinde fevkalâde bir nüfuzunuz vardı. Hepsi sizden hayranlıkla bahsediyorlardı. Size karşı garib bir alâka duydum; kendimle meşgul ettirmek istedim. Fakat bunu sür'atle ve herkesi kıskandırarak yapmalıydım. Çok tez canlıyımdır ben.. beni geceleyin parkın kapısında öptüğünüzü iddia ettim. Annem babanıza şikâyete geldi. Kısa bir zamanda beni öpüşünüz köyü birbirine kattı. Kâfi derecede muvaffak olmuştum. Bir defa bütün kızlar beni kıskanıyorlardı. Bu bir kadın için en büyük zaferdir Sermed bey!.. Kadınlar birbirlerini kıskandırmaktan o kadar zevk alırlar ki.. bu zevki tatmıya sizi âlet ettiğim için beni affedin..

Genç kız birdenbire değişmişti. Şimdi konuşurken hafifce sesi titriyor, gözlerin delikanlıdan kaçırmak istiyordu.

O eski afacan, başında kavak yeli esen genç kız hali uçmuş, yerini ağır başlı tavırlara terketmişti. Sermed dakikaların seyri içinde kocamanlaşan, her saniye yuvarlandıkça büyüyen bir hayret çığının altında kalmıştı.

Bir film senaryosu kadar hayalî bir hâdisenin içindeydi. Bir vodvil mevzuunu andıran karmakarışık bir vak'aya karışmıştı. Fakat kendisini çabuk topladı, her zamanki müstehzî ve reybî şahsiyetini elinden kaçırmamıya çalışarak konuşmıya başladı.

— Siz çok büyük bir san'atkâr olabilirsiniz küçük hanım!..

Onun bu istihzası karşısında genç kız da silkinmiş, biraz evvelki halini almıştı:

— Öyle mi buldunuz küçük bey!.. Bendeki bu istidada işaret edişinize ve ikazınıza çok teşekkür ederim.

— Bir şey değil!..

— Uykunuz geldi mi?..

— Geldi de, geçti bile.. daha oturmağa niyetiniz var mı?..

— Hiç de misafirperver değilsiniz doğrusu..

Delikanlının gözleri Meralin çıplak bacaklarına ilişmişti. Ona da civilenen gözlerini bir müddet ayıramadı. Genç kız farkında ol-

(Devamı var)

İsimsiz köşk

Adada bir gece

Süzan, İsplândidin taraçasında
an dostlarının yanına geldiği
an:

— Ayhan, anlattığın hikâye hâ-
zihnimi işgal ediyor. İnanılacak
değil bu!...

Dedi. Zarif bir hareketle başın-
beyaz beresini çıkardı, masa-
üzerine attı. Hasır sandalyeye
du.

Süzan çok güzel, çok sevimli, o
ette de şen, şakrak bir kızdı.

— Haydi, Ayhan... Şu hikâye-
sonunu bir daha anlat...

— Tekrara ne lüzum var? Bir
anlattım a...

azır bulunanlar, ısrar ettiler:

— Biz de öğrenmek isteriz...
ediler.

— Merak edecek bir şey de-
Yukarıda, çamların arasın-
büyük bahçenin ortasında bir
var' Üç aydanberi bütün a-
alkı bu köşkten bahsediyor.
in bir adam satın almış...
t bu adam kim? Yaşlı mı,
mi?.. Evli mi, bekâr mı?...
te yalnız mı oturuyor, bilen

— Garib şey!.. Sakın boş olma-

— Hayır! Hayır!... Zira, gün a-
skeledeki büyük bakkalın a-
, sandık ve sepetlerle erzak
yor. Bir arab hizmetci bahçe
ını açıyor, bunları alıyor.
a kapıyı kapıyor, kilidliyor.
al çırağı ile bir şey konuş-
r. İşte herkesin merakını u-
an da bu...

— İhtimal manevî bir sarsıntıya
mış, âlemden nefret etmiş

— Belki de bir deli!...

— Köşkün ismi ne?...

— Evvelce (Akasya köşkü) idi.

— Ya şimdi?...

— (İsimsiz köşk)... Kapıdaki
kaldırılmış...

— Rica ederim, Ayhan... Beni
ke kadar götürür müsünüz?

— Peki ama, gidip te ne yapa-
? İçeriye giremedikten son-

— Reis yok! Gezmiş, hava almış

....

si günü arkadaşları soru -
dı:

— Ey, söyle bakalım, Süzan...
köşke gittiniz mi?..

— Yok canım!... Gidip de ne yapacağım. Maksad lâtife idi...

Dedi. Halbuki bu köşkün sırrını öğrenmek istiyordu. Ne yapacak yapacak bunu öğrenecekti. Yemekten sonra kalktı, odasına çıktı. Hava bozmuştu, şimşekler çakıyor, hafif yağmur yağıyordu. Balkona çıktı, parmaklığa dayandı, dalgın dalgın denize baktı. Sonra içeri girdi. Bora geçmiş gibi idi. Saat ona gelince deri mantosunu giyindi, başına bir örtü sardı, otelden çıktı. Çamlığa doğru yürüyordu. Yağmur yeniden başlamıştı.

Köşkün önüne geldiği zaman sırsıklam olmuştu. Bir müddet kapının önünde durdu. Sonra kendi kendine:

— Mutlaka öğreneceğim!...

Diye söylendi ve zili çekti.

EV SAHİBİ NEREDE?...

Yağmur gittikce artıyordu. Birdenbire müdhiş bir gürültü oldu, etraf aydınlandı, çamlardan biri yere devrildi. Yıldırım düşmüştü.

Süzan, gayri ihtiyarî bağırdı, minimini ellerile yüzünü kapattı. Bahçedeki köpekler havlıyorlardı. Nihayet köşkün kapısı açıldı. Elinde küçük bir elektrik feneri olan zenci uşak parmaklığın önüne geldi.

— Rıca ederim, sırsıklam oldum. Müsaade ederseniz yağmur dininceye kadar köşkte otura - yım.

— Affedersiniz Bayan ...Fakat size... Biraz bekleyiniz... Belki...

Süzan bekedi. Zenci uşak koşa koşa köşke gitti ve biraz sonra döndü, geldi. Kapıyı açtı:

— Buyurunuz Bayan!...

Dedi. Genç kız sordu:

— Yalnız mısınız burada?...

— Evet... Yani şey... Hayır! Bayan...

Süzan, şık döşenmiş bir salona girdi. Mantosunu çıkardı, ve:

— Köşkün sahibini göremez miyim? dedi. Kendisine teşekkür etmek için...

— Hayır!... Buna imkân yok. Çünkü Bay kat'iyen kimseyi kabul etmez, kimse ile görüşmez...

Süzan ısrar etmedi. Zenci uşağın getirdiği sıcak çayı içmiye başladı:

— Bay, arzu ederseniz bu gece burada kalabileceğinizi söyledi.

Süzan tereddüd etmeden:

— Çok teşekkür ederim...

Dedi. Burada, bu isimsiz köşkte kalmakta ne tehlike olabilirdi? Köşkün sırrını öğrenebilmek için bundan daha iyi bir fırsat bulabilecek mi idi?...

DÜNYANIN EN SEVİMLİ ERKEĞİ...

Sabahleyin, güneş doğarken uyandı. Hava açmıştı. Serin bir rüzgâr esiyordu.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Daima zihninizi tırmalıyan bu sualin cevabını bulabildiniz mi?

Bazı yıldızların ışığı derhal söndüğü halde diğer mühim bir kısmının niçin senelerce sürüyor?

Nasıl artist oldular, nasıl muvaffakiyet kazandılar ve onu nasıl idame edebiliyorlar?

Onlar çok olmamakla beraber en büyükleridirler: Greta Garbo, Marlene Dietrich, Constance Bennett, Myrna Loy, Norma Chearer, Carol Lombard, Claudette Colbert, Loretta Joung, Mae West ve daha bazıları.. Bunların hepsi 12 ile 15 sene arasında bir muvaffakiyet ve zafer hayatına sahiptirler. Ve bu zafer daima bozulmamış bir halde devam ediyor. Film kumpanyaları bunların yerine koymak için her sene beyhude yere bir çok yıldızlar meydana çıkarıyorlar. Ahali bu yeni yıldızlara sempatik bir kabul gösteriyor, fakat hakikî aşkı kendi ilk mabutlarına saklıyor. Amerikalılar artık bakire ve masum tipleri sevmiyorlar. Güzel ağızlı Mary Pickford'ların, melâike yüzlü Lilian Gish'lerin ve sporcu tavırlı Pearl White'lerle, Bebe Danielslerin modası geçmiştir.

«Genç kız» tipi Amerika sinemalarında birinci mevkii tutamıyor. Perdede görmek istenilen şey artık «genç kız» değil, kadındır. «Kadın» kelimesinin ihtiva ettiği tecrübe, incelik, tahassür, arzu, hülâsa bir kadının büyük his ve büyük pasyon namına duyabileceği ne varsa hepsini ortaya koyabilecek kadın...

Komedi olsun, dram olsun bütün büyük filmlerin baş rolleri yukarda isimlerini saydığımız, yıldızlara veriliyor.

Esrarengiz kudret veyahut sihir! Bazı aktrislerle bütün dünyayi dolduran sinema seyircileri arasındaki bu devamlı ve mahrem teması hangi isimle tarif etmeli? Hakikat şu ki, bu aktrislerin, her biri halkın derin bir zevkine cevap veren birer tip yaratmayı bilmişlerdir Garbo'nun gayri maddî güzelliği, Mae Vest'in tahrik edici hareketleri, Loretta Young - un elem dolu siması, bütün kalplerde ayrı ayrı alkisler hasıl etmektedir.

Fakat sanmayınız ki senede 15 milyon dolar kazanan bu büyük yıldızlar bu vaziyetlere rahatlıkla ulaşmışlar ve hâlâ da zahmetsizce tutunmaktadırlar. Bunlar kendilerini seven bu halkı muhafaza için her gün bitmiyen ve durmıyan bir mücadele içinde çalışmıya mecburdurlar. Çünkü ilk sendeleyişlerinde yine ayni kendilerini seven halkın isimlerini ağızlarına almıyacaklarını çok iyi bilirler.

Bu yıldızlardan bazıları talilidirler. Bunların hoşa gitmek için kendilerine sadık kalmaları, hiç bir yapmacık yapmamaları, hülâsa kendi kendileri olmaları kâfidir.

Meselâ Carol Lombard böyledir. Bu yıldız perdede nasılsa, şehirde ve hususî hayatında da öyledir. Sinirlidir, dinamiktir, alaycıdır ve tahammül fersadır. Bu genç kadın denebilir ki Holivut stüdyolarının korkusudur. 17 yaşında bir güzellik müsabakasından sonra Holivuta geldi. Foks için bir tecrübe filmi çevirdi. Bu dalalığına hükmolundu. Fakat yüzü güzel olduğu için ilân fotoğrafları çıkartmak üzere kabul edildi. Bundan 15 sene evvel bir otomobil kazası Carol Lombard'ın yüzünde bir yara çizgisi bıraktı. Bunun üzerine fotoğraf ilânları için durmayı da bıraktı ve büyük bir azimle sinemaya çalışmıya başladı. Bugün şöhretin tahtı üzerine kuvvetli bir şekilde yerleşmiş bulunuyor. Daimî şekilde sinir buhranları geçirir ve bir tek adam onu teskin etmesini bilir:

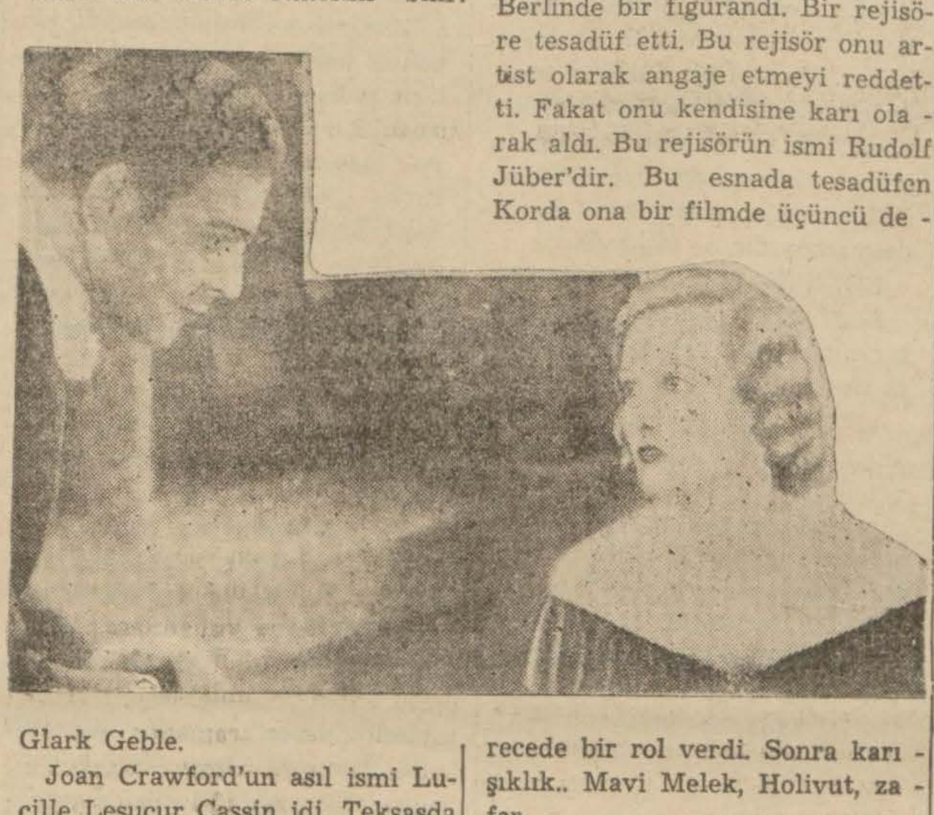

Glark Geble.

Joan Crawford'un asıl ismi Lucille Lesucur Cassin idi. Teksasda doğmasına rağmen Fransız menşeidir. Beş yaşında bu kız sokaklarda dansederdi. 12 yaşında amatörlerin suarelerinde oynadı ve 16 yaşında gece kabarelerinde çalıştı. Joan Crawford uzun müddet ve çetin bir şekilde hayatla mücadele etmiştir. 1925 te ilk filmini çevirdi. O zamandan beri Amerika halkının sevgilisidir.

Son zamanlarda karilerinden bir milyonuncu mektubunu aldı. Endamını muhafaza etmek için jambon, bisküvi, sıcak su ve yemiş suyu ile iktifa eder. Halkın hoşuna gitmek için de şehevî, ıztıraplа yüklü ve zalim hayatın kurbanı olmuş kadın rollerinde görünmeyi tercih etti.

Greta Garbo ayrı bir hâdisedir. Maurice Stiller'le birlikte film çevirmek için gittiği İstanbuldaki otelinin parasını tediye edemiyecek halde idi. Bir sene sonra Holivut'un büyük yıldızı oldu. Ve o zamandanberi öyle kaldı. Dünyanın en sade kadınıdır. Bu kadın için menfi bir reklâm yapıldı. Yani hiç reklâm yapılmadı. Garbo hakkında hiçbir hikâye nakledilemez. Buna rağmen halkın hayali dünyanın en iyi reklâmlarından daha faydalı bir şekilde bu kadının şahsiyeti etrafında olmamış hikâyeler, cereyan etmiş efsaneler işler. O, bu suretle ilâhe halini alır. 14 senedenberi Garbo Holivut âlemine kendi kanununu emreden yegâne kadındır.

Mae West cür'et ve bayalığı sayesinde muvaffak olmuştur. Bu kadın tavır ve hareketleri, orta şekilde kaba sözleri ile halka doğrudan doğruya dokunur. Bütün ahlâk cemiyetlerinin hepsinin hakkından gelmeyi bilmiştir.

Cesareti ve esprileri için sevilir. Yirmi senedenberi halkın başın - dan aşağı cinsî cazibesini sanki kovalarla dökmüştür.

Mae Vest'e tam zıt olan kadın: Norma Sharer. Norma Sharer demek yumuşaklık, tatlılık, ahenk ve ölçü demektir. O Amerikalı değil Anglo Sakson'dur.

Montreal'de doğmuştur. Kocası İrving Thalberg'e karşı olan büyük aşkı ile bütün kalpleri kazanmıştı. Bu nümune bir yuva idi. Bugün yirmi sene süren zafer hayatından sonra Norma Charar sansasyonel bir filmin yine baş rolünde meydana çıkıyor: Marie - Antoinette. Fakat çetin mücadeleler içinde geçen ilk zamanlarını hâlâ hatırlamaktadır.

12 sene evvel Marlene Dietrich Berlinde bir figürandı. Bir rejisöre tesadüf etti. Bu rejisör onu artist olarak angaje etmeyi reddetti. Fakat onu kendisine karı olarak aldı. Bu rejisörün ismi Rudolf Jüber'dir. Bu esnada tesadüfen Korda ona bir filmde üçüncü derecede bir rol verdi. Sonra karışıklık.. Mavi Melek, Holivut, zafer..

Marlen, daima bir Burjuva hayatı sürmüştür. Fakat rolleri ile reklâm yüzünden Amerika halkı ona bir meş'um kadın nazarı ile kadar. O derece ki Marlene Dietrich, bugün herkesin hayalinde hakikaten büyük bir aşk ve ihtiras kadını tesirini yaratmıştır.

Myrna Loy, sinemaya tiyatrodan gelmiştir. Uzun seneler sinemada üçüncü plânda kalmıştır. Çekik gözleri yüzünden Çinli, melez veya muamma dolu Hindu kadın rolleri kendisine verilirdi. Birgün bir filmde tesadüfen kımıldayınca, gülünce ve objektif karşısında canlanınca istidadı olduğunun farkına varıldı. O gündenberi ise halkın gözünde şöhreti büyüdü ve ince alaycı William Powell-in ideal eşi haline geldi.

Loretta Young, 18 yaşında idi. Pansiyondan yeni çıkmıştı. Bir sabah stüdyodan sinemada çalışan kardeşine telefon edildi. Kız kardeşi evde yoktu. Loretta onun yerine stüdyoya gitti. Temiz, yüzü heyecan uyandırdı. Hemen angaje edildi. Yıldız oldu. albuki kız kardeşi daima figüran kaldı.

Loretta mistik denecek kadar dindardır. Spencer Tracy Loretaya prestiş eder. Fakat onunla evlenmeyi reddetmiştir. Çünkü bir kere evlenmiş ve ayrılmıştır. Evlenmesini tavsiye edenlere «Allahım daima bir kocam var nasıl evleneyim!» diye cevap verir.

Lily Pon, Claudette Colber ile beraber Fransanın Holivutta birer sefiresidirler. Her ikisi Amerikada o kadar uzun senelerdenberi çalışıyorlar ki artık onları Amerikalı diye, kabul etmek lâzımdır. Claudette Colber, şöhretini bir Fransıza medyundur.

Bu suretle 15 senedenberi Amerikada halkın rağbetini kazananlar hep ayni yıldızlardır. Yoksa Amerika bir an'ane memleketi mi oluyor?.

Z 23 numaralı casusun hakkından nasıl geldim?

Dağ başında.- Bu kadın kim? Hakikaten bir sokak kadını mı, yoksa bir casus mu?- Alman denizaltlarının gizli depolarını öğrenmek, berhava etmek istiyen Fransız casu sları İspanyaya nasıl geçtiler?- Kır sakallı dilenci şapkasını uzattı, yalvarır gibi bir vaziyetle şu sözleri söyledi:

"Bu gece saat 10 da, istasyonun arkasında..,,

Sanki bütün kış rüzgârları Pirenenin bu dar geçidinde randevu vermiş, birleşmeyi kararlaştırmış... Soğuk şimal rüzgârı, kayalar arasında müdhiş bir cereyan yapıyor. Göz bir şey göremiyor. Karanlık... Yukarıda üzerleri karlı sivri kayalar. Aşağıda köpüre köpüre akıp giden sellerin gürültüsü... Sağda müdhiş bir uçurum. Yanlış bir adım, 70 metre aşağıya yuvarlanmıya kâfi... Önümüzde giden rehberi büyük bir dikkatle takib ediyoruz. Vazifemiz mühim ve tehlikeli...

Üç saattenberi durmadan, dinlenmeden yürüyoruz. Önde, beyaz saçlı bir köylü bize rehberlik ediyor. Bu dar, keçi yollarını o kadar güzel biliyor ki gecenin zifikaranlığına rağmen sanki gündüz bir caddede yürüyormuş gibi gidiyor.

Şimdi, bu dar yoldan bir yokuşa geldik. İspanya sathı maili... Kayalar gittikçe daha yükseliyor. Küçük bir geçiddeyiz. Çok tehlikeli bir yer. Her an uçuruma yuvarlanmak tehlikesi var. Önümde yürüyen arkadaşım başını çevirdi, yavaşca fısıldadı:

— Mademki Hendaya bu kadar kolay geçmek geçmek imkânı varmış. Ne diye pasaport aldık. O kadar zahmet çektik.

— Bakalım, sonuna kadar böyle mi geçecek?...

Bu sırada rehberimiz bağırdı:

— Yere yatınız!...

Hep birden yere uzandık. Bir şey işitmiyoruz. Acaba rehber yanıldı mı? Yeni bir emir:

— Sola çeiliniz, kayaların arkasına saklanınız...

Ses çıkarmadan sürüne sürüne kayaların arkasına gitmiye çalışıyoruz. Taşlar dizlerimizi, ellerimizi ağrıtıyor, zulmet, endişemizi artırıyor. Yoldan on beş metre kadar uzaklaştık. Büyük bir granit parçasının dibine çömeldik. Rehber mırıldandı:

— Hudud muhafızları geliyor...

Nefes bile almıyoruz. Ayak sesleri gittikçe yaklaşıyor. Az sonra önümüzden on asker geçti. Etrafı dinliyorlar, yavaş yavaş yürüyorlardı. Ellerinde birer karabine vardı.

Askerler uzaklaşınca rehberimiz:

— Burası emin bir yer değil. Yakayı ele vermemek için bir kat daha ihtiyatlı davranmalıyız...

Dar yola kadar indik. Beş yüz metre kadar gittik, gitmedik, arkamızdan silâh sesleri gelmiye başladı. Buna başkaları mukabele etti. Geride müsademe vardı. Şübhesiz kaçakcılar, hayatlarını pahalıya satma kistiyorlardı.

— Kaçalım... Muhafızlar orada meşgul. Bizi düşünecek vakitleri yok. Ne kadar çabuk vadiye inersek o kadar emniyet altında bulunmuş oluruz.

Yokuşu iniyoruz. Dağlar gittikçe alçalıyor.

— İki kilometre ileride bir köy bulacağız. Sizi orada bırakacağım. Zira sabah yaklaşıyor. Gün doğmadan geri dönmem lâzım. Burada yabancılara hor nazarla bakmazlar. Handa, arabasile sizi Pampeluna kadar götürülebilecek birisini bulursunuz. Oradan da trene binersiniz.

İki kilometre daha!.. Yirmi dakika sonra küçük bir köyün ilk evleri önündeyiz. Burada uyumak kabil değil. Silâh sesleri, kaçakcıları bekliyen köy halkını endişeye düşürmüş. Bizden haber almak istiyorlar:

— Ya siz, siz kimsiniz?...

Hiç sıkılmadan, tereddüd göstermeden cevab veriyoruz:

— Asker kaçakları...

— Korkmayınız, saklıyacak yerimiz var sizi... Seher vakti geçer, gidersiniz...

BU YABANCI KADIN KİM?..

Gecenin mütebakisini bir domuz ahırında geçirdik. Sabaha karşı harekete hazırlandığımız zaman müsademenin neticesi anlaşılmıştı: Hudud muhafızların -

Bu, Almanya konsoloshanesinde çalışan İsviçreli idi.

dan biri yaralanmış, kaçakcılardan ikisi ölmüş, diğerleri de yaralanmış, kaçak eşyalar da müsadere olunmuş... Köylüler büyük bir yeis ve keder içinde. Biz de yeislerine ve kederlerine iştirak ediyoruz. Ve düşünüyoruz: Ya bizi görmüş olsalardı şübhesiz şimdi uçurumun altında cansız yatacaktık!

Panpelun... İrun... Ötele vasıl olunca kendi halinde birer seyyah vaziyetini aldık. Burada, gelecek

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Atatürk'ün iki büyük eseri

Tarih Kurumunun Toplantısı

Ankara, 29 A.A.) — Türk Tarih Kurumu Genel Sekreterliğinden:

Ulu Önderimiz Atatürk'ün fânî hayata gözlerini kapadıkları gün fevkalâde bir toplantı yaparak hâmi reislerinin aziz hatırasını tâzim ve minnetle anan, sonsuz teessürlerini izhar eden Türk Tarih Kurumu azaları Atatürk'ün vasiyetini öğrendikten sonra dün yeniden bir fevkalâde toplantı yapmışlardır.

Bu toplantıda tarih ile dilin millî şuurun en kıymetli iki kaynağı olduğunu en iyi kavrayan, kendisinin her şeyden çok sevdiği Türk milletinin dünya medeniyetindeki yapıcı ve müessir rolünü tebarüz ettirmek, ve Türkün bu sahadaki hakkını bütün dünyaya tanıtmak için ömrünün sonuna kadar ve herkesten fazla çalışan kahraman ve dâhî Şef'inin ölümünden sonra da en çok ehemmiyet verilerek devam ettirilmesi lâzımgelen bir millî iş olduğunu tebarüz ettirmek suretile yaptıkları büyük irşadı minnet ve şükran ile yadetmişler ve en büyüklerinin bu mukaddes emanetini kendi azalarının ve bütün tarih severlerin gönülden çalışmalarile her gün biraz daha ilerletmeyi ve bu suretle kendilerine tevdi edilen bu yüksek vazifenin bütün icaplarını yapmayı bir namus borcu telâkki ettiklerini müttefikan ifade etmişlerdir.

Dil Kurumunun Şükranı

Ankara, 29 (A.A.) — Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden:

Türk Dil Kurumu kendi kutsal elile kurmuş ve onun çalışmalarını hayatında sonsuz bir ilgi ve sevgi ile idare etmiş olan Türklerin ebedî Şefi Büyük Önder Atatürkün hayata gözlerini kapadığı 10/11/938 perşembe günü bir yas toplantısı yaparak gözyaşları içinde onun yüksek hâtırasını sonsuz saygı ve acılarla anmış olan Türk Dil Kurumu Genel Merkez Kurulu, bugün gazetelerde çıkan vasiyetnamede de kardeş Türk Tarih Kurumu ile birlikte kendisine ayrılan yeri düşünerek bir daha toplandı. Genel Merkez Kurulu, bu toplantıda Atatürkün mukaddes vasiyetinin asıl amacı, onun kendi açtığı yol üzerinde dil çalışmalarının daimî surette ileri götürülmesi olduğunu takdir ederek, hayatında o kadar önem verdiği bu ulusal işte daima onun izi üzerinde yürümek ve bütün varlığiyle çalışmak andını, derin acılar ve sonsuz minnetlerle bir kere daha tekrarladı.

Onun eliyle kurulmuş ve idare edilmiş olmak şerefine, son günlerinde en başlı düşüncelerinden birini teşkil etmek ve öz evlâtlarından sayılmak bahtiyarlığını da ilâve eden Türk Dil Kurumu, büyük ve ebedî Türk Önderinin yüksek hâtırasının daimî bir hizmetkârı olarak çalışmalarına devam edecektir.

Filistin Meselesi

Berut, 30 (Hususî) — Buraya gelen haberlere göre Filistin meselesinin Londrada kânunuevvel içinde yahud kânunusani iptidalarında toplanacak bir arab - yahudi konferansında iki tarafın anlaşmasile halledilmesine karar veren İngiltere hükûmetinin bu yeni siyaseti Avam kamarasında uzun uzadıya münakaşa edilmiştir.

Mister Malkolm Makdonald Filistinin mukadderatını Londrada Filistin arablarile müstakil arab devletleri ve arabca konuşan âlemin yani 60 milyon arabın mümessillerile Filistin yahudileri - nin işlerine bakan resmî bir müessese olan yahudi ajanlığının murahhasları arasında bir anlaşma yapılarak tayin edilmesini tasmim ettiğini söylemiştir.

İngiltere devleti mümessillerinin de iştirak edeceği bu konferansta münakaşalar çok serbest olacaktır. Arab âlemi mümessilleri, Filistindeki ingiliz idare ve mandasının değiştirilmesini dahi mevzuubahs edebilecekler ve ingilizlerin buradan çıkıp gitmelerini icab eden delilleri çekinmeden söyliyeceklerdir.

Londrada toplanacak arab - yahudi konferansında iki taraf anlaşamadığı takdirde, İngiltere hükûmeti Krallık komisyonlarının buldukları neticeleri konferansta söylenecek sözleri ve ileri sürülecek delilleri nazarı itibara alarak Filistinin mukadderatını kendi bildiği gibi tayi nedecektir.

İngiliz müstemleke nazırı, ingiliz süngüsile bir yahudi devletinin idame edilemiyeceğini ve ve asayiş iade edilse bile hakikî sulh ve salâh teessüs edemiyeceğini de ihtar etmiştir. Bir iki hafta kadar Londrada Filistin ve Suriye arablarile Irak, Yemen ve Suriye, Mısır arab devletlerinin ve arabca konuşan bütün memleketlerin mümessillerile yahudi ajanlığı memurları ve ingiliz devleti erkânı gayet mühim müzakerelerde bulunacaklardır. Filistinde huzur ve sükûnun yerleşmesi bu müzakerelerin neticesine bağlıdır.

Hükûmet Vaziyete Hâkim

(1 inci sahifeden devam)

kını veren bir kararname imza edilmiştir.

Diğer tarafdan Daladier, grev ilân edilen bütün hükûmet memurlarının, grevden sonra ve kendilerine istifa etmeleri hakkında tebligat yapılmadan evvel işe başlamış olsalar bile müstafi addedileceğini beyan etmiştir.

Fabrikaların daha çok mikdarda seyyar muhafız elde bulundurmak maksadile askerî kıt'alar tarafından işgal ettirildiği bildirilmektedir.

POLİSLER ARASİNDA DA FESAD KARIŞMIŞ

Paris, 30 (A. A.) — 21.000 azası olan ana vatan ve müstemleke polisleri birliği hükûmetin kararnamelerini protesto etmiş, fakat umumî greve iştirak etmemeğe karar vermiştir.

Nasyonalist mahfellerde söylendiğine göre polislerin bu tarzı hareketi grevin aleyhinde olmakla beraber pek vahimdir. Çünkü bu hareket asayişi temine memur olanların bile fesad cereyanlarının muzır tesirlerine kapıldıklarını göstermektedir.

—★—

Ebedî Şefin daimî Medfeni

(1 inci sahifeden devam)

Söz alan sayın Başvekil Celâl Bayar, ebedî Şef'in daimî istirahat mahallinin tayinile yaptırılacak anıt için teşkil olunan mütehassıs komisyonu tanzim edeceği raporun grup tasvibine arzedildikten sonra tatbikatına geçileceğini beyan etmiş, bu beyanat heyeti umumiyece tasvip olunmuştur.

Bundan sonra, Başbakan, ebedî Şef'in ufulü ile hâdis olan Cümhuriyet Halk Partisi Reisliğinin intihabı meselesinin halli için Parti kurultayının yakında toplanmasına lüzum hâsıl olduğunu bildirmiştir.

Ruznamede başkaca görüşülecek bir madde bulunmadığından celseye nihayet verilmiştir.

Roma mülâkatı kararlaştırıldıktan sonra

(1 inci sahifeden devam)

nisan tarihli itilâfa aydınanmamış olsaydı 28 eylûlde çıkan beynelmilel buhran Avrupayı her cebhede ihtilâf halinde bulacaktı ve bu takdirde bir harbin önüne geçilemiyecekti.

Münih sulhünün mukaddemesini Roma itilâfı teşkil etmiştir.

BERLİN - ROMA MİHVERİ

Berlin, 30 (a.a.) — Çemberlayn tarafından yakında Mussoliniye yapılacak olan ziyaret hakkında tefsirlerde bulunan Angriff gazetesi, ingiliz başvekili ile Düçe arasında yapılacak görüşmelerin programını tedkik ederek fransız - ingiliz itilâfı ile Roma - Berlin mihverinin bu görüşmelerin mevzuunu teşkil edeceğini yazmaktadır.

Angriff, şöyle demektedir:

— Bu iki zümrenin mevcudiyeti uzun müddet devam edecek olan siyasî bir hakikattir. Romada yapılacak görüşmeler esnasında bu sayada yer yer değiştirilmesi mevzuubahs olamaz. Ancak bugün bu iki kuvvetli grupları ayıran hendeğin üzerine bir köprü inşası imkânları tedkik edilebilir. Çemberlayn'in Roma seyahati için en iyi temennilerde bulunuyor. Umumî bir anlaşma temini için müzakereler Berlinde, Romada, nerede yapılırsa yapılsın bunun hiçbir ehemmiyeti yoktur. Halihazırda meselelerin cevabı daima anyidir.

EDEN'İN YENİ BEYANATI

Londra, 30 (a.a.) — Londrada bir nutuk söyliyen Eden, bilhassa demiştir ki:

«Bir umumî harb felâketinden kaçınmağa muvaffak olsak bile çetin çarpışmaların önüne geçemiyeceğiz. Şimdi maziye aid meselelerle uğraşmak zamanı değildir. Yapılacak şey, halihazırı nazarı itibare almak, istikbali tahmin etmek ve vaktinde lâzım gelen bütün tedbirleri ittihaz etmektir. Ne kadar iyi idare edilirse edilsin hiçbir haricî siyaset tek başına meseleyi bir veya iki sene içinde halledemez. Bununla beraber istikbal ümidleri henüz tamamile suya düşmüş değildir. Silâhlanmak hususunda sarfettiğimiz gayreterin ihtiyaçlarımızı karşılıyabileceği de şübhelidir.»

Vali ve Belediye reisi

(1 inci sahifeden devam)

Bu sabah çıkan Ulus gazetesi yeni İstanbul valisinn hayatından ve faaliyetinden bahsetmektedir. Yeni vali bugünlerde buraya gelerek alâkadar makamlarla temas edecek, icab eden direktifleri alır almaz derhal İstanbula hareket edip vazifesine başlıyacaktır.

Muhittin Üstündağ Vekâlet emrine alınmıştır.

Son Telgraf: Lûtfü Kırdar Tıb Fakültesinin yetiştirdiği kıymetli bir elemandır. Kendisi vaktile valiliklerde bulunmuş, enerjik ve kudretli vir idare adamı olduğunu göstermiş, bilâhare Kütahya meb'usluğuna seçilmiş, fakat idarî sahalardaki faaliyetinden istifade edilmek üzere meb'usluktan istifa etmiş, Manisa valiliğine tayin edilmiştir.

Elyevm Manisa valisi olan Lûtfü Kırdar her yerde olduğu gibi Manisada da bilhassa şehrin imarı hususunda mühim hizmetler ifa etmiştir.

Yugoslavların millî Bayramı, matemimiz

Yarın Yugoslavyanın millî bayramına tesadüf etmektedir. Fakat Atatürk'ün vefatı münasebatile gerek Ankaradaki sefarethanede gerek buradaki konsoloshanede hiç bir merasim yapılmıyacaktır.

Yalnız sabahleyin saat 10 da Beyoğlunda Taksimdeki kilisede dinî bir merasim ile iktifa olunacaktır.

Z 23 No.lu casus

(5 inci sahifeden devam)

emri beklemek ve ona göre hareket etmek mecburiyetindeyiz. Evrakımız usulü dairesinde tanzim olunmuş. Tedkik seyahatine çıkmış dört İsviçreli profesör. Hudud üzerindeki bir kervansarayda hiç kimse bunu düşünecek halde değil. Herkes kendi dalgasında. Esasen otelde bulunanların çoğu ya kaçakcı, yahud da asker firarisi... Birisi sık sık Almanya konsoloshanesine girip çıkıyor; öteki, geceleri sabahlara kadar dolaşıyor. Herkesin bir dalaveresi var. Herkes birbirinin hareyetlerini tarassud ediyor. Polis bir şeye karışmıyor, kimse ile alâkadar olmuyor. Bu cihetten korku yok. Fakat düzünelerle alman aanı var. Burası âdeta bir casus yuvası gibi bir şey...

Fakat biz, buraya ne için geldik?... Şimdiki halde bunu biz de pek iyi bilmiyoruz. Burada mı kalacağız, başka bir yere mi gideceğiz?... Yalnız bildiğimiz bu: İstihbarat işi ve casusluk çok nazik, çok tehlikeli...

(Sonu yarın)

(Dış politikadan devam)

dır ki Polonya, sovyetlere meyletmiye karar vermiştir.

Bu mukarenetin Pariste husule getirdiği akisler dikkate lâyıktır. Fransa Almanya ile bir itilâf imzalamak üzere bulunmasaydı, bir paktla bağlı bulunduğu sovyetlerle müttefiki olan Polonya arasındaki bu mukarenetten dolayı pek memnun olacaktı. Fakat Paristen gelen haberler, Fransız matbuatının bu mukareneti lâkaydi ile karşıladığını bildirmektedir ki, bu rFansanın yeni orta Avrupa siyasetini tenvir etmesi itibarile de entersandır.

A. Ş. ESMER

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden:

Maarif Vekâletine izafeten İstanbul Muhakemat müdiriyeti tarafından M. aleyh Kasımpaşada Mutfak kapı caddesinde 30 numarada mukim Ömer Nizameddin aeyhilne açılan mecburî hizmetini yapmamasından mütevellid ödemeye mecbur kaldığı 7481 lira 31 kuruşun tahsili davasından dolayı M. aleyh Nizameddin Ömerin yukarıda yazılı adresine gönderilen dava arzıhaline mübaşirin meşruhatına nazaran Ticaret için Çankayaya gittiği ve ne zaman geleceği belli olmayıb mahalli mezkûrdaki adresinin dahi meçhul olduğu beyanile bilâtebliğ iade edilmesinden mütevellid kendisine mahkemece tayin olunan muhakeme günü olan 16/11/938 tarihine müsadif çarşamba günü için ilânen tebligat yapıldığı halde yine mahkemede isbatı vücud etmediğinden kendisine beş gün zarfında gıyab kararının ilânen tebligine karar verilmiş olduğundan işbu gıyab kararında yazılı muhakemenin muayyen olduğu 11/1/939 gününe müsadif çarşamba günü saat 14 de mahkemede hazır bulunması zımnında tebliğ makamına kaim olmak üzere işbu gıyab kararı ilânen tebliğ olunur. 937/268

İstanbul Üçüncü İcra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer Bakırköyünde İstanbul caddesinde 168/2 numaralı bostandaki su motörü ile bostanda mevcud bulunan mahsulâtın 3/12/938 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 da açık arttırma suretile satılacağından talib olanların yevmi mezkûrda mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. 938/2391

Yeni Şefimiz Ve Yugoslavlar

(3 üncü sahifeden devam)

takip edilirse, Büyük Önderin çizmiş olduğu programdan çok daha güç tatbik edilebilir. Çünkü Atatürk Osmanlı İmparatorluğunun bozgunluğundan istifade etmişti. Halbuki bugünkü Türkiye âsayiş ve dissiplinden müteşekkil temeller üzerinde bulunmaktadır.

Atatürkün halefi sıfatiyle İsmet İnönünün Büyük Şefin Anadoluyu refaha kavuşturmak emelini yerine getireceğine, müttefik Türkiyenin ve bütün Balkanların ileride de büyük bir sulh ve sükûnet içinde yaşıyacağına biz Yugoslavlar derin bir inanla inanıyor ve İnönünün Cümhurreisliğine intihabını bütün kalbimizle selâmlıyoruz.»

—=o=—

Romanya'da Suikasd meselesi

Bükreş, 30 (a.a.) — Cluj Üniversitesi Rektörü Stefanesco Gonga'ya karşı yapılan suikast Rumen efkârı umumiyesinde büyük bir infial tevlid etmiştir. Hükûmet makamları faaliyetle katilleri aramaktadır. Elde edilen delillere nazaran bunlar «Demir muhafızlar» cemiyetine mensubdur. Dahiliye nezareti mücrimlerin yakalanmasına medar olacak malûmak verenlere 50.000 ley mükâfat vadetmiştir.

Cluj üniversitesinde dersler tatil edilmiş ve üniversiteye aid bütün binalar tahliye ettirilmiştir.

—=o=—

Emniyet Müdürlüğü

(1 inci sahifeden devam)

dilmesi kararlaştırılmıştır.

İstanbul emniyet müdürlüğüne Ankara emniyet müdürlüğünü senelerce hüsnü idare etmek iktidarını gösteren Sadreddin Aka tayin edilecektir.

Sultanahmed birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Hazine namına İstanbul maliye muhakemat müdürlüğü tarafından Çakmakçılarda Büyük Yeni handa üst katta 8 numarada Ahmed aleyhine açılan, gümrük satış işleri müdürlüğünden 873 lira 40 kuruş bedelle satın aldığı matbaa kâğıdlarını parasını verip almakdan istinkâf eylemesi üzerine ikinci defa yapılan arttırmada 801 liraya başkasına satılmış ve aradaki fark olan 72 lıra 40 kuruştan pey akçesi alıp irad kaydedilen 40 lira badettenzil bakiye 32 lira 40 kuruşun tahsili davasında müddeialeyhe ilânen yapılan tebligat deialeyhe ilânen yapılan tebligat üzerine cari duruşmasında müddeialeyh mahkemeye gelip vaziyeti dermeyan etmemiş olduğundan muhakemeye gıyabında devamla müzayede kaimesinin altındaki imzanın ahli vukuf marifetile istiktabına ve yevmi istiknabının 23/12/938 saat 14 de icrasına ve tayin olunan günde gelmediği takdirde iskiknabdan kaçmış addedileceğinden bahisle müddeialeyhe ilânen tebligat icrasına ve muhakemenin de 23/12/938 saat 14 de talikına karar verilmiş bulunduğundan mezkûr gün ve saatte bizzat veya bilvekâle hazır bulunması aksi halde muhakemeye gıyabında devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 938/324

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

İsimsiz Köşk

(5 inci sahifemizden devam)

Odasından çıktı, salona doğru yürüdü. İçeriden bir se geliyordu:

— Hayır! Cafer, kimseyi görmek istemiyorum. Beni soranlara bir şey söylemiyeceksin, anladın mı?...

Süzan kapının önünde durdu. Arkası kapıya dönük, boylu ve boslu, şık bir erkek zenci uşakla konuşuyordu.

Birdenbire başını çevirdi, Süzanı gördü. Genç kız hayretten kendini alamadı. Bu, çok yakışıklı bir delikanlı idi. Sevimli bir çehresi, iri syah gözleri vardı. İpek gibi parlıyan saçları arkaya doğru taranmıştı.

Genç kız ilerledi:

— Size teşekkür etmeden gitseydim çok müteessir olacaktım Bay! Müsaadenizle...

Dedi ve elini uzattı. Delikanlı bunu görmemiş gibi davrandı, hürmetle başını eğdi, iki adım geriye çekildi.

— Cafer, bayana yolu göster!..

Süzan, delikanlının gösterdiği soğuk tavra, ve elini sıkmak istememesine müteessir oldu. Buna rağmen güzel gözlerini kaldırdı, baktı.

Süzan, köşkten ayrılmak istemiyordu.

— Bir dakika daha sizinle konuşabilir miyim?...

Ev sahibi bir koltuk gösterdi:

— Buyurunuz, oturunuz...

Dedi. Sonra uşağa hitaben ilâve etti:

— Cafer, bizi yalnız bırak. Çağırırım ben seni...

Şimdi pencerenin önünde karşı karşıya oturuyorlardı. Süzan ne söyliyeceğini bilemiyordu. Ondan ne soracaktı.

— Affedersiniz, Bay, dedi. Sizi rahatsız ettim.

— Niçin?...

— Evvelki gece köşkün yanından geçiyorduk. Gayet güzel bir piyano sesi geliyordu. Şopen'in taksimlerinden birini çalıyordunuz... Bitinceye kadar parmaklığın yanından ayrılamadım. Dün gece, yağmura rağmen yine buraya kadar geldim. Bu taksimi işiteceğimi ümid ediyordum. Birdenbire fırtına büyüdü. Köşkünüze ilticaya mecbur kaldım. Affediniz beni...

— Affedilecek bir şey yok, Bayan...

Ayağa kalktı. Süzan, zenci uşağı çağıracağını anladı. Bu güzel delikanlının hali gittikce merakını artırıyordu. Bütün cesaretini topladı:

— Sizden bir ricam daha var... Lûtfediniz, o parçayı bir daha, yalnız benim için çalınız...

Bu sözleri o, kadar tatlı söylemişti ki delikanlı düşündü. Sonra kalktı, piyanonun kapağını açtı.

Süzan, bu okşayıcı nağmeleri derin bir vecdile dinliyordu.

Taksim nihayet buldu. Odayı derin bir sükûnet kapladı.

— Bilmezsiniz musikiyi ne kadar, ne kadar çok severim. Müsaade eder misiniz, ara sıra ziyaretinize geleyim...

— Hayır! Bayan... Buna imkân yok!...

Delikanlı başile selâm verdi, yandaki odaya geçti. Süzan, Caferin delâletile köşkten çıktı.

MUKABELESİZ KALAN AŞK

Süzan, üç gün sonra (İsimsiz köşk) ün kapısını çalıyordu:

— Bayı göreceğim. Bugün için söz verdi.

Cafer tereddüd ediyor, kapıyı açmıyordu. Bay kendisine bir şey söylemimişti.

— Evet, evet... Bugün beni bekliyor...

Genç kız, bu suretle zenci uşağı kandırdı. İkinci defa köşke girmiye muvaffak oldu.

Süzan; ismini, kim olduğunu bilmediği bu sevimli delikanlıyı çıldırasıya seviyordu. Ne yapıp yapıp kendini sevdirmiye karar vermişti.

Köşk sahibi, genç kızın geldiğini haber alınca şaşırdı.

— Affedersiniz, Bay... Biliyorum, sizi rahatsız ediyorum. Mazur görünüz beni... Elimde değil... Bilseniz ne kadar bedbahtım... Sizin de benim gibi bedbaht olduğunuzu anlıyorum. Sizinle derdleşmek istiyorum. Fakat, sizi sıkı... yorum galiba...

— Hayır!...

Mavi gözlerini süzerek baktı.

— Bâdema ara sıra gelmenizi ben rica edeceğiz.

— Teşekkür ederim. Fakat isminizi sorabilir miyim?...

— Orhun!...

— Süzan!...

....

O günden sonra Süzan, haftada üç dört defa köşke geliyordu. Saatlerce karşı karşıya oturuyorlar, konuşuyorlardı. Fakat delikanlı ciddiyetini muhafaza ediyor, elini, Süzanın eline bile dokundurmuyordu.

Bir gece Süzan, kapıya kadar kendisine refakat eden delikanlıya:

— Orhun! dedi. Bundan böyle biribirimizi görmesek fena olmaz... Anlıyorum, beni sevmiyorsunuz. Sevmeniz ihtimali de yok. Halbuki ben, sizi ilk gördüğüm gecedenberi çıldırasıya seviyorum. Sizden, sizin aşkınızdan başka bir şey düşünmüyorum. Sizi görünce, tatlı sözlerinizi işitince mevcudiyetim sarsılıyor. Fakat size yanınıza yaklaşmak istediğim zaman kaçıyorsunuz. Benden ürküyorsunuz, korkuyorsunuz gibi... Belki benden nefret de ediyorsunuz...

— Hayır! Süzan... Yanılıyorsunuz. Sizden ne ürküyorum, ne de korkuyorum. Ve sizi seviyorum. Unutunuz. Fakat... Metin olunuz. Unutunuz beni... İşte size söyliyebileceğim ancak bu kadar...

Orhun sustu. Ağlamamak için cebri nefsettiği halinden belli idi.

— Niçin, Orhun?... Söye niçin beni görmek istemiyorsun?... Sizi seviyorum, hiçbir kuvvet beni sizden ayıramaz. Sensiz yaşayabilmekliğime imkân yok... Şimdi

— Sus, söyleme böyle... Şimdi git... Yarın, evet yarın sizi ne kadar sevdiğimi anlıyacaksınız... Vâdediyorum size... Evet, yarın hepsini öğreneceksiniz...

— Ah! Orhun!...

Genç kız ağlıyarak kapıdan çıktı.

FECİ SIR...

Süzan, ertesi gün taraçada kahvaltı ederken otelin Gromi elindeki küçük tepsiyi uzattı:

— Buyurunuz Bayan Süzan, dedi. Namınıza bir meütub geldi.

Süzan mektubu aldı, odasına çıktı, yatağına uzandı. Okumıya başladı:

«Sevgili Süzan,

«Artık sana isminde hitab edebilirim. Süzan, dün gece beni çok pek çok müteessir ettiniz. Bir ... lık sizi kollarımın arasına alıp ... mak, o güzel dudaklarınızdan ... ya doya öpmek, sizi ilk gördüğüm dakikadanberi kalbimden kopup dudaklarımın üzerine kadar gelen seviyorum kelimesini bütün sıgasile tekrar etmek istedim.

«Fakat, derhal buna hakkım olmadığını düşündüm. Siz genç, güzel ve sevilmiye, mes'ud olmıya lâyık bir kızsınız. Fakat benim... Bakınız, söylemiye dilim varmıyor... Ben, cüzzam illetine müptelâ bir hastayım... Bir zavallıyım...

«Süzan, Hindistan seyahatinde aldığım bu müdhiş hastalık henüz yüzüme sarmadı. Fakat, bütün vücudümü kapladı. Göğsümü bir görseniz acırsınız. Bütün leke içinde...

«İşte bunun için köşkümde münzevî bir hayat geçiriyordum. Sizi görünce... Bilmezsiniz yüreğimde nasıl bir acı duydum. Size emin olunuz ki sizin beni sevdiğinizden daha fazla sevdim. Sizi benim için hayat siz idiniz. Sizi görünce kendimi büsbütün başka bir âlemde sanıyordum. Artık tahammül edecek takatim kalmadı. Hayalinizi kalbimde saklıyarak öleceğim...

«Ağlamayınız, Süzan... Beni unutunuz...

«Sizi seviyorum!...

«Seni seviyorum!...

Süzan bu acı hakikati öğrenince ağlamıya başladı. Saatlerce ağladı. Aşkına, Orhunun zavallılığına ağladı, ağladı...

BEDİ GÜNDÜZ

Ölüm akını

Yazan: RAHMI YAĞIZ

[*Büyük Harbde Osmanlı donanmasının İmroz ve Mondros baskınlarile dönüşte Midilli'nin batışını, Yavuzun yaralanarak düşman hava filolarının bomba yağmuru altında Çanakkalede karaya oturuşunu anlatan deniz tefrikası..*]

No 37

Alman yüzbaşısının içinde bir de korku vardı

Bu korku onu haylı üzüyor, adeta rahatını kaçırıyordu

Peyk, Hayırsızadaları bordalamaktan sonra vazife sahasına girmiş bulunuyor, sahilden 2 mil açıkta, sahile müvazî bir rota üzerinde kurşun hızile yoluna devam ediyordu...

Cevad kaptanın yanında durmaktan hoşlanmıyan amiral Soşonun mürakıbı, yüzbaşı Zeplin, hareket sırasında, yola çıkışta, İstanbul limanını geçişte baş güverteden bir yere kıpırdamamış; kendisine fazla iltifat göstermiyen Cevad kaptanı aramak istemişti.. fakat, Marmaraya açıldıktan sonra bir saattir oturduğu yerde etrafı seyretmekten sıkılan Zeplin kumanda köprüsüne çıkmak, Cevad kaptanla biraz konuşmak arzusuna mukavemet edememiş; ağır adımlar ve düşünceli bir tavırla kumanda köprüsüne tırmanmış, genc süvarinin yanına çıkmış, onunla konuşmağa başlamıştı:

Alman yüzbaşısının içinde bir de korku vardı... Bu korku onu hayli üzüyor, âdeta rahatını kaçırıyordu.

Marmarada faaliyet gösteren, ve şimdi Peyki Şevket tarafından aranan düşman tahtelbahiri gizli bir taarruz yapamaz mıydı?

Bu düşünce, Zeplinin kafasında büyüdükçe büyüyor, daha haretin ilk dakikalarında alman denizcisini ümidsizliğe sevkdiyordu...

Cevad kaptanın yanına gelince biraz etrafına bakınan Zeplin, türk kaptanile bu mevzu etrafında konuşmağı tasarlamış; hattâ girizgâh yapmıya lüzum görmeden Cevad kaptanla konuşmıya girişmişti:

Alman bahriyelisi Cevad kaptandan soruyordu:

— Kapiten! Biz tahtelbahir aramak vazifesile mükellefiz değil mi?

— Evet!

— Peki, tahtelbahir de acaba bizi aramak vazifesini kendisinde bulmıyacak mıdır?.

— Tabii!...

— O, suyun altında gizli seyahat edebiliyor; kendini gözden saklıyor. Ve.. gene pek tabiî ki, gözden gizlenen silâhlar, ateş tesirinden de masundurlar değil mi?

— Evet!...

— Şu halde düşman gemisi ile bizim aramızdaki vazife itibarile avantaj gene onda kalmış oluyor!

Cevad kaptan, bilmece halline benziyen bu konuşmadan bir şey anlamıyor; alman deniz subayının ne dmk istdiğini kestiremiyordu... Gözlerini, denizden ayırmadan Zeplinin sorgularına tok bir ses ve tek heceli kelimelerle cevab veren türk süvarisi bu can sıkıcı muhavernin uzamasını istmiyen bir tavırla mukabele etti:

— Olsun!.. Ne çıkar! Esasen deniz harb kaideleri hiçbir zaman müsademe için mütevazin kuvvetlerin karşılaşmasını, avantajın yağıtılmasını emretmez! Ortada yapılması icab eden bir vazife vardır. Bunda azamî dikkati göstermek, ve.. düşman kuvvetlerinin gıptaya değer hususiyetlerini yadırgamamak lâzımdır. Benim bildiğim bu!...

— Ben bunu söylemek istmedim!.. Şübhesiz verilen vazifeyi yapmakla mükellefiz, fakat...

Zeplin sözünün burasında bir tereddüd durumsaması geçirdi... Dilinin ucuna gelen fikri söylemekten çekinen bir tavırla gözlerini Cevad kaptanın bakışlarında dolaştırdı; karşısındakinin sözlerini, bu konuşmanın mahiyetini anlamak için dikkatle takib eden Peyk süvarisi, Zeplinin bıraktığı, sözü kestiği kelimeyi tekrarlıyarak onu konuşturmağa, fikrini anlatmağa sevketti

— Evet... Fakat...

— Fakat, azizim biz bu vazife başarısını elde etmeğe uğraşırken aradığımız tehlikeli düşmanın gizli bir taarruzuna uğrarsak?..

Cevad kaptan, bu cümle ile arkadaşının ne demek istediğini tamamen anlamıştı: Alman bahriyelisi beklenmiyen bir tahtelbahir taarruzundan korkuyor, onun için böyle dolambaçlı yollardan geçerek bu mevzu etrafında konuşmıya uğraşıyordu... Türk süvarisi bu, boş ve beyhude kaygıyı anladıktan sonra vakur bir tebessümle çerçevelenen dudaklarını, atalar sözlerinden olan:

— Zurnada peşrev olmaz...

Cümlesini söylememek için zor zaptetti; ve.. böyle bir korkuyu değil, bir ihtimali bile hatırına getirmemiş olmanın verdiği bir gururla Zepline döndü:

— Üzüntünüz yersiz...

Dedi; ilâve etti:

— Destroyer ve tahtelbahir birbirlerine iki tehlikeli hasım vaziyetindedir şübhesiz... Fakat, harekât sırasında, hele birbirlerini aramada dikkatli olan taraf avantajı kendi ellerinde bulunduruyor sayılır.. görüyorsunuz ki vardiya başında bulunan müretebat en büyük dikkatlerini, en yüksek kabiliyetlerile tatbika uğraşıyorlar; rasıdlar tahtelbahir izlerini en uzak mesafelerden görmek için denizin yüzünü her dakika dürbünle araştırıyorlar; top başında, kulağı kirişte bekliyen numara neferleri ilk kumandada müdhiş silâhlarını emredilen hedefe boşaltmak için sabırsızlıkla hâdiseleri takib ediyorlar.

İşte, bu kadar dürüst, bu kadar muntazam tertibat alındıktan sonra tahtelbahirin değil böyle güpe gündüz, hattâ gece müdafaası vaziyetinde, karanlık içinde seyrederken bile bize sokulmasına, taarruz etmesine, torpido atmasına imkân ve ihtimal verilemez!..

(Devamı var)

Ertuğrul
Sadi Tek
TİYATROUS
Taksimde
(Bu gece)
(KUDRET HELVASI
Meşhur vodvil 3 perde
Tel: 40099

DENİZBANK
Istanbul Şehir Vapurları
KIŞ TARİFESİ
Adalar - Anadolu - Yalova hattı kış tarifesi 1 Birincikânun 1938 tarihinden itibaren tatbikine başlanacaktır.
Tarifeler iskelede asılmıştır.

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

ADEMİ İKTİDAR
ve bel gevşekliğine karşı
HORMOBİN
Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Uşak icra memurluğundan :

İra Ku.	Cinsi	Mevkii	Zır	Tarihi	No.	Hududu
1350 00	Fabrika arasında	Bahçeler	551	931	31	Yemini Hamza zade Hüseyin, Yesari, yol, arkası çay, cebhesi yol.

İşbu gayri menkulden Osman hissesi olan 120 sehimde 18 sehmi artırmaya vazedilmiş olup yukarıda yazılı kıymet yalnız borçlu Osman hissesine münhasırdır.

Yukarıda kıymeti, cinsi, mikdarı yazılı bulunan gayri menkullerin şartnamesi 1/12/938 tarihinden itibaren açıktır. İsteyenlere derhal gösterilir.

Satış Uşak Dellâl memurluğu önünde icra edilecektir.

Birinci artırmanın 30/12/938 tarihine müsadif Cuma günü saat 15 - 16 da icra edilecektir. Talip olanların muhammen kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçaları veya millî bir Bankanın teminat mektuplarile birlikte mezkûr yerde hazır bulunacak satış memuruna müracaatla pey sürmeleri, şayet sürülen pey muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartile artırma 15 gün daha temdit ve 15 inci günü yani 14/1/939 tarihine müsadif Cumartesi günü ayni yer ve ayni saatte ve ayni şerait dairesinde ikinci artırması yapılacağı, o gün sürülen pey yine muhammen kıymetin % 75 ni bulmadığı takdirde ihale yapılmaz ve satış talebi düşer ve 2280 No. lu kanun ahkâmı tatbik olunur.

Rüsumu dellâliye ve ferağ harcının müşteriye ait bulunduğu ve vergi borcunun satış bedelinden ödeneceği, ipotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların gayri menkuller üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedellerinin paylaşmasından hariç kalacakları, gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse icra ve iflâs kanununun 33 üncü maddesi hükmü tatbik olunacağı ve fazla malûmat almak isteyenlerin dairemizin 938/154 sayılı dosyasına müracaat etmeleri ilân olunur (12359)

HİKAYE

Dişi Arslan...

(4 üncü sahifeden devam)

Demesi üzerine, Bay Kâşif kendine gelerek açılan kapıdan içeriye girdi.

Nevin evin içerisini dolaştı. Kendi istediği gibi şirin bir ev olduğu için pek beğendi. Fakat Bay Kâşif her zamanki lüzumsuz sözlerile:

— Pek hoşa gidecek bir ev değil karıcığım. Sen bilirsin amma, ben bu evin bize uğurlu hayırlı bir ev olacağına kani değilim.

Gibi kendine has hikmetlerini savurmağa başladı. Bu muhavere uzun sürmedi. Ev sahibi ile olan anlaşma neticesi evi almışlar ve birkaç gün içinde muameleyi ikmal ederek yeni evlerine taşınmışlardı.

***

Bay Kâşif aldığı eve yerleşeli dört ay olmuştu. Mahalle yeni komşu Kâşifden, bilhassa karısı Bayan Nevinden çok memnun görünüyorlardı. Fakat her semtin kendin emahsus acuzeleri, dedikodu yapan, akıntıya kürek çeken bayanları gibi bu mahallede de dedikodu yapan az değildi.

Nevinin kendine has vasıflarını saymakla bitiremiyen birçok perestişkârları zuhur etmeğe başlamıştı. Evinin hem hanım hem de hizmetlerini kendi elile yapan, gün görmüş genç ve asîl kadın, sokağa çıktığı zaman herkesin gözünü kamaştıran tuvaletile, bu semtde de, ayrıca bir şöhrete sahib oluvermişti.

Onu tanıyan semtin erkekleri, ev işlerinde, giyinip kuşanmada, muaşeret usullerine riayette, hep Nevini misal getiriyorlar, her hususdaki muvaffakiyetten sitayişle, bayanlarına bahsediyorlardı.

Erkeklerde gıpta uyandıran bu vasıflar, bayanların hased hislerini tahrik ediyor niçin kendilerinin de Nevin gibi mezayaya malik bulunamadıklarına hayıflanıyorlardı. Hattâ mahalle kadınlarının ekserisi, bu meziyetleri kıskandıkları için, fırsat buldukça onun iffet ve ismetine bile dil uzatmak cür'etinde bulundular. O'nu çekemiyenler arasında, vüzüne dost arkadan düşman, sarı saçlı dolgun vücutlu komşusu Bayan Makbule kocasına:

— Nevinin çevirdiği fırıldakları duydun mu?

— Hayır karıcığım ne var ne olmuş?

— Onu, genç, gürbüz, sarışın yakışıklı bir gençle gezerken görmüşler.

— Eh ne varmış sanki. Gezdise hata mı etti? Hem işin aslını bilmeden Nevinin herhangi bir erkekle gezmesi nasıl olur da dedikodu mevzuu teşkil edebilir. Ya akrabası veyahud da çok yakından tanıdığı bir ahbabı ise kimin ne demeğe hakkı var?.

— Hayır öyle değil, onunla her zaman dolaştığını görenler var. Sinema, tiyatro, bar, balo gezmedikleri yer kalmıyormuş.

— Olur ya. Yirminci asırda bir kadının akraba veya ahbabile şuraya buraya gitmesi şerefine noksanlık getirmez ki.

— Peki amma bizim komşu Ayşe hanımla, köşe başındaki Fatma hanım bu halleri iyi gözle görmediklerini söylediler.

— Belki onlar iyi gözle görmek istemezler de ondan.

— Ya Hasan beyin Şadiyeye ne dersin o da mı yalan söylüyor?

— Tam turnayı gözünden vurdun karıcığım. O da senin gibi beceriksiz de onun için övle söylemiştir. Benim fikrime kalırsa, evvelâ Nevin gibi ev hanımı olmasını, muaşeret usullerine riayeti, evini hem hariçten hem dahilden idare etmesini, tuvalet yapmasını öğrenmeli. Sonra da dedikodu yapmalı.

Allah selâmet versin Kâşifin hali malûm. Kadıncağız evinin hanımı olduğu kadar da erkeği sayılır, her şeyi idare etmesini bilir. Böyle bir takım meziyet ve evsafa sahib olan Nevin, her halde şeref, ismet ve haysiyetini koruyabilecek bir zekâya da maliktir. Semtin bütün erkekleri gibi ben de onu takdir etmekteyim. Siz kadınlar ne derseniz diyiniz.. Biz ona kelimenin mutlak manasile (diş iarslan) ismini verdik.

— Vay sende mi onu himaye ediyorsun bayım!.. Demek ki senin de Nevinde gözün var.

— Niye böyle kısa düşünüyorsun karıcığım. Hakikati söylemekle kabahatli mi olduk. Hem o, böyle bayalıklara tenezzül etmez ki...

***

Hiddetinden ne söyliyeceğini şaşıran Makbule soluğu, dedikodu eden arkadaşlarının yanında aldı. Yana yakıla, kocasile aralarında geçen muhavereyi anlattı. Diğerler ide kocalarına Nevini, hemen ayni suretle çekiştirmişler, aşağı yukarı hepsi de ayni suretle çekiştirmişler, aşağı yukarı hepsi de Nevinin lehinde ve ayni meelde cevablar almışlardır.

Günlerce ve hattâ aylarca Nevinin aleyhinde dedikodu yapan mahallenin bayanları kocalarının, Nevinden sitayişle bahsettiklerine şahid olunca, dedikoduyu kesmişler, kendilerinin de Nevin gibi iyi vasıflara sahib olmak için ne gibi çarelere baş vurmak lâzım geleceğini teemmüle başlamışlardı.

SACİT ŞENER

Sultanahmed birinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Hazine namına İstanbul Maliye Muhakemat müdürlüğü tarafından Üsküdarda Karacaahmedde Bakkal sokak 48 numaralı hanede oturan Hüseyin oğlu Hasan aleyhine açılan, (13) lira 65 kuruş alacak davasının ilânen yapılan duruşmasında: ibraz olunan kefaletnamedeki imzaların ehli vukuf marifetile istiktabına ve yevmi istiktabının 23/12/938 saat 14 de icrasına tayin olunan günde gelmedikleri takdirde istiktabdan kaçınmış addedileceğinden bahisle muameleli gıyab kararının ilânen tebliğına ve muhakemenin de 23/12/938 saat 14 de icrasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren beş gün zarfında itiraz edilmediği takdirde gıyabında devamla karar verileceği muameleli gıyab kararı tebliği mahkamına kaim olmak üzere ilân olunur. 938/33

Fransa - Almanya

(4 üncü sahifeden devam)

Şimdi Almanya ile Fransa arasında böyle müşterek beyanat kararlaştırılarak neşredilmesi İngiliz başvekili ile hariciye nazırının Parisi ziyaretleri sırasında olduğunu unutmamalı. İngilterenin vakti zamanında bütün bunlardan haberdar olduğunu söylemeğe ise hiç lüzum yok. İngiliz gazetelerinin buna dair yürüttüğü fikirlere gelince, Londranın muhafazakâr gazeteleri Fransa ile Almanya arasında böyle bir anlaşmadan memnun görünüyorlar. Fakat Deyli Meyl gazetesi Parisde İngiliz başvekili ve hariciye nazırı ile konuşulurken grev tehdidlerinden bu müzakerelerin müteessir olduğunu yazmaktadır.

Deyli Ekspres gazetesi bundan bahsederken Fransız başvekilinin meclisi meb'usan maliye encümeninde yeni tedbirleri müdafaa ederken uğradığı şiddetli itirazlara karşı aşağı yukarı şöyle mukabele ettiğini yazıyor:

— İsterseniz hemen şimdi telgraf edeyim: Londraya söyliyeyim ki, İngiliz başvekili ile hariciye nazırı Parise gelmesin yorgunluğa katlanmaktan vaz geçsinler, ne dersiniz?. Buna razımısınız? İngiliz devlet adamlarile konuşmanın böyle kalmasını Fransa hesabına muvafık görüyor musunuz?. Eğer görmüyorsanız bizim dediklerimizi kabul ediniz. Hükûmetin aldığı tedbirleri tasdik ediniz.Eğer bize itimad etmiyecekseniz böyle mevkiimiz zayıflamış olduğu halde İngiliz devlet adamlarının karşısına çıkarak onlarla konuşamayız.

İngiliz gazeteleri Fransızların gece gündüz memleketinin menfaati için çalışmaktan yorulmayan Daladye gibi bir başvekilini arkasına toplanarak ona müzaheretten hiç geri kalmıyacakları ümidini besliyorlar.

Deyli Telgraf gibi gazeteler Fransız - Alman deklarasyonundan bahsederken şöyle diyor:

Bu her halde sulh yolunda yeni âmil olacaktır. Fakat Fransa dostlarımıza şunu hatırlatırız ki 10 Eylûlde İngiltere ile Almanya arasında da böyle müşterek beyanat neşredilmiştir. Lâkin bu hiç bir zaman İngilterede silâhlanma faaliyetinin bırakılmasını veyahud da gevşetilmesini mucib olmamıştır. Ayni sebebler İngiltere için mevcud olduğu kadar Fransa için de vardır.

Bu gazete bunu söylediği gibi İngiliz matbuatının bir kısmı da Avrupa sulhunu korumak için eylûlde Münihde verilmiş olan kararların hakikatte hiçbir şeyi halletmediğini, orta Avrupada vaziyetin bugün pek müşevveş olduğunu yazmaktan geri kalmıyorlar.

Fransa ile Almanya arasındaki anlaşmanın İtalyadaki tesiratına da gelince, İtalya mehafili bundan memnun görünüyorlar. Fransa ile Almanyanın münasebatı düzeldikçe Avrupa sulhunun de kuvvetlenmiş olacağını söylüyorlar. Fakat Roma mehafilinin ne düşündüğüne dair verilen malûmattan anlaşılan en şayanı dikkat nokta şu oluyor:

Fransa ile Almanya arasında bir anlaşmanın Berlin - Roma mihverini müteessir edip etmiyeceği ?... Bununla beraber İtalyan mehafilinin nikbin görründüğü anaşılıyor: İngiltere ile İtalya arasında artık tatbikat mevkiine konmuş olan anlaşmanın Berlin - Roma mihverini müteessir etmediği meydandadır. Bunun gibi şimdi Almanya ile Fransanın münasebatı düzelmekle de Berlin - Roma mihveri müteessir olacak değildir. Hem yine İtalyan mehafilinin ileri sürdüğü noktai nazara göre son günlerde Almanya ile İtalya arasında ayrıca bir itilâf daha imzalanmıştır. Bu böyle olunca İtalya için Fransız - Aman anlaşmasından endişeye mahal görülmemektedir.

İşte yeni gelen Avrupa gazetelerinden Fransız - Alman münasebatının yeni girdiği safhaya dair yazılan belli başlı yazıların hülâsası. Bunun etrafında daha kimbilir neler söylenecek?.

Bugün bu satırlara nihayet verirken Deyli Telgraf yukarıda geçen sözünden çıkan manayı hatırlatmak lâzım. Fransa ile Almanya arasında anlaşma olabilir. Ancak buna bakarak ne İngiltere ne de Fransanın silâhlanma faaliyeti duracak değildir.

İngiltere'de kırbaç cezası kaldırılıyor

(4 üncü sahifeden devam)

Londranın pek zengin bir kuyumcusu bir gün Londranın yine pek kibar bir oteline çağrılmışmış, orada zengin bir ecnebinin kendisinden mücevherat alacağı söylenerek en kıymetli taşlarını getirmesi telefon edilmişti.

Kuyumcu yükde hafif, bahada ağır ne varsa hepsini bir çantaya koyar otele gittiği zaman orada birkaç delikanlının taarruzuna uğrıyarak yaralanmış, mücevheratın bir kısmı aşırılmıştır. Fakat vak'a hemen duyulmuş, bu delikanlılar yakalanmış, kuyumcunun mücevheratı da bulunmuş, nihayet taarruz edenlerin hepsi ağır surette senelerce hapse mahkûm olunmuşlardır. Bu delikanlılar Londranın en kibar eğlence yerlerinde gezen, içen birkaç genç idi. Hepsinin de iradı vardır. O sayede rahat yaşıyorlardı. Fakat daha çok para kazanmak için kuyumcuyu soymağı düşünmüşler, mücevheratı kapınca bir tayyareye atlıyarak doğru Parise gitmeği kurmuşlardır.

İşte bunlardan en ileri gelen Harley ismindeki şık delikanlı idi. Harley şimdi tarihî bir adam oluyor. Çünkü Harley mahkûm olduğu zaman kendisinin dokuz kuyruklu kedi ile cezalandırılması da mahkeme kararında vardı. Şimdi bu ceza kaldırılacağı için Harley de bununla en son cezalandırılmış ve mahkûm olarak kalacak, İngiliz adliyesi tarihine bu suretle geçmiş olacaktır.

İngiliz gazetelerinin dediğine göre kamçı cezası İngiliz ordusundan 1881 de kaldırılmıştır. Bir sene sonra da donanmadan kaldırılmıştır.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca mevkiindeki birlikler için şartnamesinde yazılı mahallere teslim edilmek şartile 170 ton lavamarin kömürü satın alınacaktır. Pazarlığı 2 Birincikânun 938 cuma günü saat 14 de Fındıklıda komutanlık satıl alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerinin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (273) (8646)

***

Fen tatbikat okulu için lüzumu olan iki çeşit yapı malzemesi satın alınacağından pazarlığı 2 Birincikânun 938 cuma günü saat 14.30 da Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerinin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri

(274) (8647)

***

Karadeniz boğazındaki birlikler için kereste çinko ve çivi satın alınacaktır. Pazarlığı 2 Birincikânun 938 cuma günü saat 15 de Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerinin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (275) (8648)

Beşiktaş icra memurluğundan:

Şüyuun izalesi zımnında satılmasına karar verilen Beşiktaşda Cihannüma mahallesinde Serencebey yokuşunda eski 15 yeni 7 numaralı arsanın birinci artırması 1000 lira bedelle talibi uhdesinde olub ikinci artırmanın muallâk olduğu 26/11/938 günü tatile tesadüf ettiğinden ikinci artırmanın 20/12/938 tarihine müsadif salı günü saat on dört ten on altıya kadar yapılacağı tashihen ilân olunur. 938/2188

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

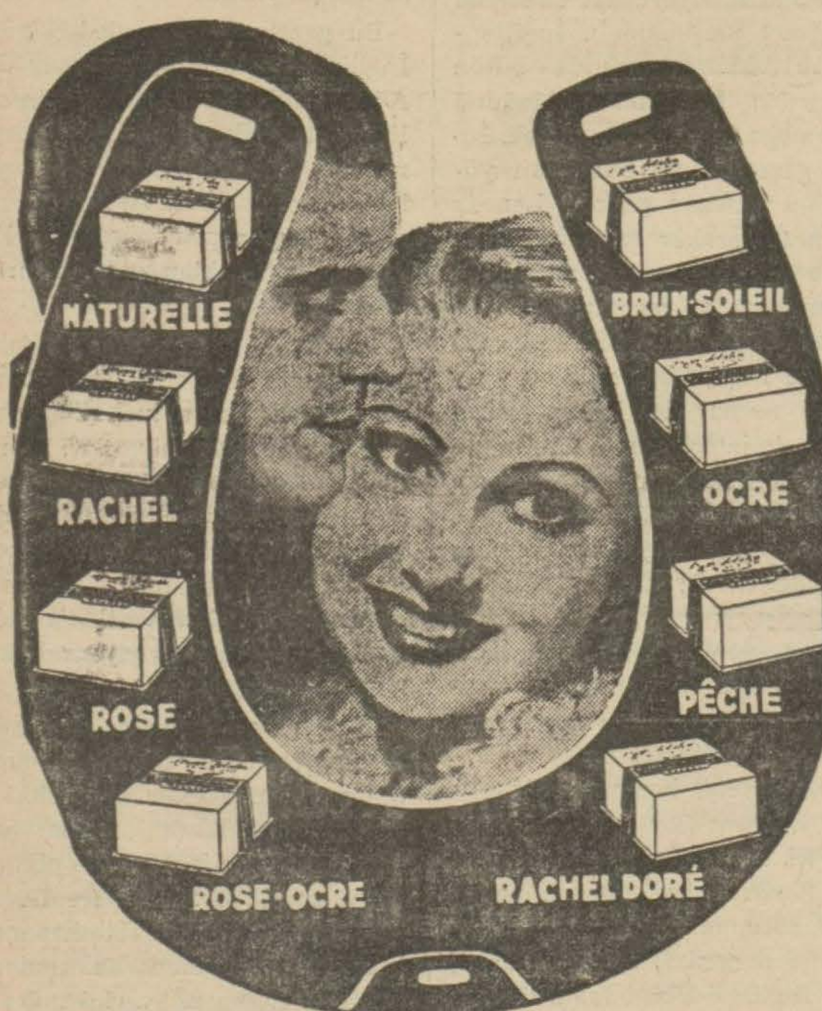

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazip renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tâbir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihramiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmiyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabiî ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğile karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünüz, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde lûtfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 6) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

PARASIZ

Bu sihramiz yeni «pudra renkleri» tecrübe edilebilir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 20.000 lira olan (76) kalem hususî elektrik tel ve kabloları 5/1/1939 Perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1500) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme Dairesinden, Haydarpaşa'da Tesellüm ve sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (8517)

İstanbul Belediyesi ilânları

Satılmak üzere Mezat işleri müdürlüğü eşya şubesine Garbis tarafından satın alınıp bırakılan bir aynalı konsol, Akife ait bir tepsi, Cahide ait bir lâvmana, Nazmiyeye ait bir et makinesi, Leona ait sarı korneşler ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde sahipleri eşyalarını götürmediği takdirde satılacaktır. (B.) (8667)

★ ★

Senelik muhammen kirası 228 lira olan Köprü altının Eminönü Halıç tarafında 10/29 No.lı oda 939 senesi mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırmaya konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından artırma 12/12/938 pazartesi gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İsetkliler 17 lira 10 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 14,30 da Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B) (8665)

★ ★

Fatih Tapu Sicil Muhafızlığından: İstanbul Belediyesinin Hususî idareye müdevver olarak 341 senesi evkaf bütçe kanununun dördüncü maddesi mucibince tescilini istediği Kırkçeşmede Hüsambey mahallesinin Kovacılar caddesinde eski 26 kapı No.lı Gazanferağa medresesinin tapuca kayıt ve senedi olmadığından senetsiz tasarrufata kıyasen hukukî ve fennî vaziyetini tesbit etmek üzere 21/12/938 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 de mahallen tahkik ve keşfi icra kılınacağından işbu tescil talebin karşı bir ayni hak iddiasında bulunanların müspet evraklarile birlikte tahriren muhafızlığımıza veyahut muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunarak müdafaa ve itirazlarını bildirmeleri lüzumu ilân olunur. (İ.) (8668)

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE
BASILDIĞI YER; SON TELGRAF MATBAASI

NİÇİN

Sabah, öğle ve akşam RADYOLİN

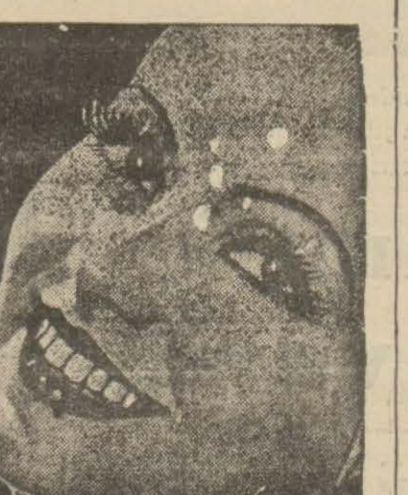

Çünkü mütemadiyen ve muntazaman temizlenmiyen Dişler çürümeğe mehkûmdur.

Dişler mikrobların ve hastalıkların vücude ilk hücum hattıdır. Bizzat ağzın ifrazatı ve yemek artıkları da dişleri aşındırır, çürütür.

Çünkü dişlerin, diş etlerindeki iltihabların çıkardığı irinlerle ve müteaffin havaların ise, mide kanserinin de dahil olduğu bir çok hastalıklara yol açtığı sabit olmuştur.

Bu sebeble medenî cemiyet içinde yaşıyan herkes çocukluğundan itibaren dişlerine azamî itina göstermeğe ve her gün en az 3 defa diş macunile fırçalamağa mecburdur.

RADYOLİN

Sıhhatinizi garanti eden en müessir, en saf ve en ucuz diş macunudur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	muhammen bedeli beheri Lira. K. S.	tutarı Lira K. S.	% 7.5 teminatı Lira Kr.	eksiltmenin saati
Toz tütün çuvalı	2000 ad.	— 26 75	535 — —	40 12	14,15
3/8 200 M/M boyunda Yuvarlak başlı civata	4000 »)				
3/8 120 M/M boyunda Yuvarlak başlı civata	8000 »)				
3/8 demir pul	12000 »)	[illegible] kilo	440 — —	33 —	15,15

I — 2000 adet ince şeyler konabilen sitandart, Normal sık örgülü toz tütün çuvalı ile Cibali bakım evine yapılacak pilatforlara lüzumu olan eb'at ve mikdarı yukarıda yazılı yuvarlak başlı civata ve demir pul ihale edilemediğinden açık eksiltmeleri on gün temdit edilmiştir.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 1/XII/938 tarihine raslayan perşembe günü hizalarında yazılı saatlrde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacağından isteklilerin % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8663)

★ ★

CINSI	Mikdarı	Muhammen B. Beheri Li. Kr.	Tutarı Li. Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kuruş	Eksiltmenin Şekli	Saatı
Elbise ve kasket	195 Takım	21 —	4095 —	307 13	Açık	14 —
Palto	69 Adet	15 —	1035 —	77 72	»	14 30
İskarpin	213 Çift	4 10	873 30	65 50	Pazarlık	15

I — İdarmiz müstahdemini için yukarda cins ve mikdarı yazılı üç kalem eşya nümune ve şartnameleri mucibince hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında göstrilmiştir.

III — Eksiltme 15/XII/938 tarihine raslayan perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8662)

★ ★

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli beheri L. K.	tutarı L. K.	Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltmenin şekli	saati
Elektrik motörü	22 adet	70.-	1540.-	115.50	Açık eksiltme	14
Ekletrik motörü	5 »	200.-	1000.-	75.—	Pazarlık	14.30

I — İdaremizin İzmir tütün fabrikası sigara makineleri için 22 adet elektrik motörü ile taahhüdünü ifa etmiyen müteahhit hesabına Cibali tütün fabrikası için 5 adet redüksiyonlu elektrik motörü şartnameleri mucibince ve hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 9/XII/938 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV— Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız fennî teklif ve kataloğlarını eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü tütün fabrikaları şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «7856»

★ ★

I —İdaremızın Yavşan tuzlasına getirilecek tatlı suyun tuzlaya isalesi için şartnamesi mucibince satın alınacağı ve 19/X/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen ve eksiltmeden kaldırılan 25.000 metre inşaat tulünde 60 M/M kutrunda font ve listesinde müfredatı yazılı hususî aksamına aid şartnamede tadilât yapıldığından yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sif Haydarpaşa 25000 lira ve muvakkat teminatı 1875 liradır.

III — Eksiltme 4/1/939 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Muaddel şartnameler parasız olarak her gün İnhisarlar Umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesile Ankara ve İzmir Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız teklif ve kataloklarını ihale gününden 7 gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır. Bu vesikayı haiz olmayanlar münakasaya iştirak edemezler.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı tuz fen şubesinden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarının eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (8499)

Üsküdar 1 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Üsküdarda Yenimahallede Şair Talât sokak 58 numarada duvarcı

Mehmet oğlu Ahmet

Ayni adreste İrfan

Davacı Emin tarafından aleyhinize ikame edilen bir kıt'a senetle alacağı olan 160 liranın tahsili dâvasının gıyaben câri muhakemesi sonunda medarıtatbik olarak celbedilen icra dosyasında medarı tatbik imza ile mezkûr senet zirindeki Ahmet imzası ehlivukuf marifetiyle yapılan tatbikat neticesinde medarıtatbik imza ile senetteki imza ayni olduğu anlaşılmış ve senet zirindeki parmak işareti İrfana ait olmadığına ve böyle bir borcu bulunmadığına yemin teklif edildiğine dair yemin ihbarnamesi ve usulün 337 nci maddesi mucibince tebligat ve gıyab kararı ilânen tebliğ edildiği halde itiraz edilmediği ve mahkemeye gelmemiş olduklarından İrfanın yeminden imtina etmiş addolunmuş ve diğer müddeialeyh Ahmedin de senetteki imzanın kendisine ait olduğu ve bermucibi senet müddeabih yüz altmış (160) liranın icrada her iki müddeialeyh tarafından inkâr edildiği icra dosyasının tetkikinden anlaşılmış olduğundan meblâğı müddeabihin (160) yüz altmış liranın % 10 tazminat ve tarihi dava olan 15/1/938 tarihinden itibaren % 5 faizle beraber Ahmedin de kefaletimüteselsile suretile kefil olduğu anlaşılmış olduğundan tekerrür etmemek şartile her iki müddeialeyhten tahsilile müddeiye verilmesine ve masarifi muhakeme olan 1849 kuruşun müddeiye aidiyetine temyizi kabil olmak üzere 2/11/938 tarihinde gıyaben karar verilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temyizi dava etmediğiniz takdirde mezkûr karar kat'iyet kesbedeceği hüküm ihbarnamesi makamına kaim olmak üzere ihbar ve tebliğ olunur. 938/306

SATIŞ İLANI

Üsküdar İcra memurluğundan:

Mehmed Reşid kızı Vasfiyenin ve Ali kızı Naimenin Fatmadan istikraz eyledikleri 600 liraya mukabil ipotek göstermiş oldukları sağ tarafı Sadi bey hane ve bahçesi, sol tarafı merhum Hilmi vereselerinin hane ve bahçesi arka tarafı Ethem hane ve bahçesi ön tarafı hamam caddesile mahdud Üsküdarda Selimiye mahallesinde Hamam sokağında eski ve yeni 8 kapı numaralı ve 152 metre murabbaı mikdarında 650 lira kıymeti muhammeneli müfrez maabahçe bir bap evlerinin borcu ödenmemesinden dolayı ve umumî hükümler dairesinde ve artırma şartnamesinde yazılı şartlar üzeirnden açık artırma ile satılmasına karar verilmiştir.

1 — İşbu gayri menkulün artırma şartnamesinde 13/12/938 tarihinde salı gününden itibaren 938/2216 numaralı dosya ile Üsküdar icra dairesinin muayyen numarasında herkesin göre bilmesi için açıktır.

2 — Gayri menkul 4/1/939 tarihinde çarşamba günü saat 16 da Üsküdarda İhsaniyede Şerif B. çeşmesi sokağında 16 numaralı adliye binasında icra memurluğu odasında üç defa bağrıldıktan sonra en çok artırana ihale edilecektir. Ancak artırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüchanı olan diğer alacaklılar bulunmazsa bedel bunların o gayri menkul ile temin edilmiş alacaklılarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere artıma 15 gün daha temdit edilerek 19/1/939 tarihinde perşembe günü saat 16 da Üsküdar İhsaniye Şerif B. çeşmesi sokağında icra memurluğu odasında yapılacak artırmada bedeli satış istiyenin alacağına rüchanı olan diğer alacaklılarının bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklıları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok artıranlara ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

3 — Arttırma bedeli peşindir. Artırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7 buçuğu nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir.

4 — Gayri menkulün kendisine ihale olunan kimse derhal veyahud verilen mület içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifde bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almaya talip olursa ona olmazsa veya bulunmazsa 15 gün müddetle artırmaya çıkarılıp en çok artırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer masraflar ayrıca mahkemeye hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur.

5 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarının hususile faiz ve masraf dahil olan iddialarının gayri menkul üzerindeki haklarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

6 — Alıcı artırma bedeli haricinde olarak ihale karar pullarını ferağ harcını ve 20 senelik vakıf taviz bedelini vermeğe mecburdur. Gayrimenkulün nefsinden doğan müterakim vergiler tanzifat, tenviriye ve tellâliye resmi vakıf icaresi borçluya aittir.

7 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunur.

Yukarıda gösterilen gayrimenkul işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. 938/2216

Dr. İHSAN SAMİ GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabiî meyva usarelerinden yapılmıştır. Taklit edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ

BEŞİR KEMAL ECZANESİ MAHMUT CEVAT SİRKECİ - İSTANBUL

Emsali arasında en güzel ve şık mobilyalar satan (Eski HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Ticarethanemiz eskisi gibi kürk mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ile kefaletsiz olarak satmaktadır. Anadoludan ayni şeraitle sipariş kabul etmekteyiz.

Mahmudpaşa Kürkçü Han içerisi

BEYKO Telefon 21685

İLAN

«Hayim Viktor dö Taranto ve Alber oğlu İzidor» şirketi tasfiye memurluğundan:

Tasfiyesine mahkemece karar verilmiş olan yukarıda unvanı yazılı şirkete aid pirina yağı sud kostik, potas kostik, mamul Marsilya sabunu, pres, sabun kazanı baskül ve sair alât ve edevat ve emtianın birinci açık artırması 3/12/938 cumartesi saat 9 ilâ 10 arasında, ve muhammen kıymetinin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci artırmanın 7/12/938 çarşamba ayni satte Galata Perşembe pazarı caddesi 14 numaralı han halde icra olunacağı ilân olunur. (12360)